

Uchwała nr 34/2016
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 16 marca 2016 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności kontrolnej i informacyjno-szkoleniowej
Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu za rok 2015

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2012 r. poz. 1113, z późn. zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

przyjmuje

sprawozdanie z działalności kontrolnej i informacyjno-szkoleniowej Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu za rok 2015, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

Zastępca Przewodniczącego Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Marek Głód

Sprawozdanie

z działalności kontrolnej i informacyjno-szkoleniowej
Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
za rok 2015

Niniejsze sprawozdanie stanowi informację o wykonaniu zadań określonych w części III i V ramowego planu pracy oraz planu kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu (zwanej dalej Izbą) na 2015 rok, przyjętego uchwałą Kolegium nr 100/2014 z dnia 10 grudnia 2014 roku.

Sprawozdanie zostało opracowane przez Naczelnika Wydziału Kontroli Gospodarki Finansowej (WKGF) i Naczelnika Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń (WIAS) zgodnie z planem, uwzględniającym wypełnienie dyspozycji z § 4 ust. 1 pkt 3 i § 5 pkt 9 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania (Dz.U. Nr 167, poz. 1747), zwanego dalej rozporządzeniem.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2012 r. poz. 1113, z późn. zm.) — zwanej dalej ustawą o r.i.o. — przyjmowanie sprawozdań z działalności kontrolnej i informacyjno-szkoleniowej należy do wyłącznej właściwości Kolegium Izby.

I. Działalność kontrolna (art. 1 ust. 2 ustawy o r.i.o.)

— wykonanie zadań określonych w części III ramowego planu pracy
Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu na 2015 rok

1. Zatrudnienie w WKGF

Zatrudnienie w Wydziale Kontroli Gospodarki Finansowej według stanu na 31 grudnia 2015 r. wyniosło 41 osób, w tym 37 inspektorów kontroli (z tego 3 inspektorów przebywających cały rok na zwolnieniu lekarskim i urlopie macierzyńskim), w następujących zespołach:

1) Zespół Zamiejscowy w Jeleniej Górze	—	8 inspektorów,
2) Zespół Zamiejscowy w Legnicy	—	8 inspektorów,
3) Zespół Zamiejscowy w Wałbrzychu	—	8 inspektorów,
4) Zespół Wrocław	—	13 inspektorów.

Faktycznie zadania określone dla WKGF w ramowym planie pracy na 2015 rok realizował zespół (średnio w roku) 39 pracowników, w tym 35 inspektorów kontroli.

W trakcie 2015 r. zatrudniono 6 inspektorów kontroli, na emeryturę przeszli dwaj inspektorzy kontroli i zastępca naczelnika, z dwoma inspektorami rozwiązano stosunek pracy, a jednego inspektora kontroli awansowano na zastępcę naczelnika wydziału.

2. Plan kontroli

Uchwalony przez Kolegium Izby uchwałą nr 100/2014 z dnia 10 grudnia 2014 r. plan kontroli samorządowych jednostek sektora finansów publicznych na 2015 rok zmieniony uchwałą nr 74/2015 z dnia 30 września 2015 r. zakładał przeprowadzenie 106 kontroli, z tego: 52 kontroli kompleksowych i 54 kontroli problemowych.

A. Realizacja planu kontroli

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 107 kontroli, z tego: 52 kontrole kompleksowe, 54 kontrole problemowe i 1 kontrolę doraźną (zestawienie nr 1). Wykaz jednostek sektora finansów publicznych objętych kontrolami, w układzie rodzajowym, przedstawia się następująco:

Lp.	Typ jednostki	Liczba kontroli							
		ogółem		kompleksowe		problemowe		doraźne	sprawdzające
		plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	wykonanie	
1	Województwo	0	1	0	0	1	1	0	0
2	Powiat ziemski	0	1	0	0	1	1	0	0
3	Miasto na prawach powiatu	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Gmina miejska	12	12	12	12	0	0	0	0
5	Gmina miejsko-wiejska	16	17	16	16	0	0	1	0
6	Gmina wiejska	24	24	24	24	0	0	0	0
7	Związek	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Jednostka organizacyjna j.s.t.	54	52	0	0	52	52	0	0
Łącznie		106	107	52	52	54	54	1	0

Wszystkie ww. kontrole zostały zakończone do 31 grudnia 2015 roku.

B. Kontrole kompleksowe

W roku 2015 kontrole kompleksowe przeprowadzono w 52 jednostkach samorządu terytorialnego (j.s.t.), tj. w 12 gminach miejskich, 16 gminach miejsko-wiejskich i 24 gminach wiejskich, obejmując nimi zagadnienia określone w Ramowym zakresie kontroli kompleksowej gospodarki finansowej j.s.t., zatwierdzonym przez Krajową Radę Regionalnych Izb Obrachunkowych uchwałą nr 2/2011 z dnia 17 marca 2011 r. w sprawie ramowego zakresu kontroli kompleksowej gospodarki finansowej j.s.t. Zagadnienia obejmowały:

- 1) ustalenia ogólnoorganizacyjne, w tym: kierownictwo j.s.t., wewnętrzne regulacje organizacyjno-prawne, dane ogólne o j.s.t., m.in. informację o ilości jednostek podległych i nadzorowanych, uczestnictwo w związkach komunalnych,
- 2) księgowość i sprawozdawczość, w tym: gospodarka pieniężna i kontrola kasy, księgi rachunkowe budżetu i urzędu, sprawozdawczość budżetowa, finansowa i inwentaryzacja mienia,
- 3) budżet j.s.t., w tym: dochody budżetowe (subwencje, dotacje, dochody z tytułu podatków i opłat, dochody z majątku i inne dochody), wydatki budżetowe (wydatki bieżące i majątkowe oraz rozliczenie otrzymanych i udzielonych dotacji) oraz dług publiczny, przychody i rozchody budżetu,
- 4) gospodarka mieniem, w tym: gospodarka mieniem komunalnym i mieniem Skarbu Państwa,
- 5) rozliczenie j.s.t. z jednostkami organizacyjnymi, w tym: z jednostkami budżetowymi, samorządowymi zakładami budżetowymi i instytucjami kultury.

Kontrole zostały przeprowadzone zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o r.i.o., z którego wynika obowiązek objęcia kontrolą kompleksową każdej j.s.t. co najmniej raz na cztery lata, na podstawie kryterium zgodności z prawem i zgodności dokumentacji ze stanem faktycznym (art. 5 ust. 1 ustawy).

W roku 2015 zostały przeprowadzone kontrole koordynowane o tematyce „Inwentaryzacja składników mienia jednostek samorządu terytorialnego” (koordynacja RIO we Wrocławiu) i „Dochody z mienia wynikające z tytułów cywilnoprawnych w kontekście art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych” (koordynacja RIO w Gdańsku), przyjęte do realizacji w 2015 r. z inicjatywy KRRIO na podstawie uchwały nr 6a/2014 z dnia 10 czerwca 2014 roku.

W ramach kontroli kompleksowych gospodarki finansowej j.s.t. sprawdzano, zgodnie z art. 30b ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela (Dz.U. z 2014 r. poz. 191), osiągnięcie w poszczególnych j.s.t. wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3, z uwzględnieniem art. 30a ust. 3 w zakresie wypłaty w terminie do 31 stycznia roku kalendarzowego następującego po roku, dla którego wyliczono kwotę różnicy, w formie jednorazowego dodatku uzupełniającego ustalonego proporcjonalnie do okresu zatrudnienia oraz osobistej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela, zapewniając osiągnięcie średnich wynagrodzeń na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w danej j.s.t.

Kontrolami objęto zagadnienia związane z obowiązkiem uiszczania opłaty za zajęcie pasa drogowego wynikającym z art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 60, z późn. zm.) oraz wydawania na podstawie art. 40 ust. 1 decyzji administracyjnych zawierających zezwolenia na zajęcie pasa drogowego.

Ponadto do programu kontroli kompleksowych włączono sprawy związane z wykonywaniem zadań własnych gminy polegających na zapewnieniu opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywaniu zgodnie z art. 11, 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2013 r. poz. 856, z późn. zm.).

Na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2015 r. poz. 1774) kontroli poddano zagadnienia związane z zawieraniem umów dzierżawy gruntów pod usytuowane na nich kontenery na odzież używaną.

W związku z art. 247 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 885) w ramach kontroli kompleksowych badano również zasady, sposób i tryb przyznawania i korzystania ze służbowych kart płatniczych przy dokonywaniu wydatków z budżetu j.s.t. oraz innych samorządowych jednostek organizacyjnych, oraz zasady rozliczania płatności dokonywanych przy ich wykorzystaniu.

C. Kontrole problemowe

W roku 2015 przeprowadzono 54 kontrole problemowe, z tego 2 kontrole problemowe w j.s.t. i 52 kontrole problemowe w jednostkach organizacyjnych kontrolowanych j.s.t.

Kontrolami problemowymi w jednostkach organizacyjnych kontrolowanych j.s.t. objęto:

- 39 jednostek budżetowych, z tego: 31 jednostek oświatowych (szkoły, przedszkola, zespoły szkół, zespoły obsługujące szkoły), 5 Ośrodków Pomocy Społecznej (Lubin, Żukowice, Zagrodno, Raciborowice Górne, Stoszowice), Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej i Komunikacji Miejskiej (Polkowice), Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna (Lubomierz), Miejski Zespół Ekonomiczno-Administracyjny (Bolesławiec m.),
- 2 samorządowe zakłady budżetowe: Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej (Chojnów w.), Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej (Chocianów),
- 11 instytucji kultury: Miejska Biblioteka Publiczna – Centrum Kultury (Boguszów-Gorce), Gminna Biblioteka Publiczna (Czarny Bór), Miejski Ośrodek Kultury i Sportu (Oleśnica), Dom Kultury (Góra), Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury (Jemielno), Ziębickie Centrum Kultury (Ziębice), Centrum Kultury (Syców), Miejska Biblioteka Publiczna (Polanica-Zdrój), Zespół Placówek Kultury (Żmigród), Dolnobrzeski Ośrodek Kultury (Brzeg Dolny), Gminny Ośrodek Kultury i Promocji w Ciepłowodach.

Przedmiotem kontroli jednostek organizacyjnych objętych kontrolą problemową było przede wszystkim wykonywanie zadań statutowych. W przypadku jednostek oświatowych: zadań oświatowych, w tym: obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół, prowadzenia przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów, w zakresie ustalania i wypłacania wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w ustawie Karta Nauczyciela. Ponadto skontrolowano samorządowe instytucje kultury wykonujące zadania własne j.s.t. obejmujące sprawy kultury (w tym biblioteki gminne), kultury fizycznej oraz samorządowe zakłady budżetowe wykonujące zadania własne j.s.t., m.in. w zakresie gospodarki mieszkaniowej i gospodarowania lokalami użytkowymi.

Przeprowadzone kontrole problemowe obejmowały również: organizację wewnętrzną dotyczącą prowadzenia gospodarki finansowej i rachunkowości, plany finansowe, gospodarkę pieniężną i rozrachunki, pozyskiwanie dochodów i ponoszenie wydatków, rozliczenia z budżetem, gospodarowanie środkami rzeczowymi, inwentaryzację, księgowość i sprawozdawczość oraz zamówienia publiczne.

Nieprawidłowości stwierdzone w **jednostkach budżetowych** dotyczyły m.in.:

- braku lub niewłaściwego opracowania dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości (w tym np. zakładowego planu kont, wykazu stosowanych ksiąg rachunkowych, opisu przyjętego systemu przetwarzania danych przy użyciu komputera) — Gimnazjum Publiczne w Głuszycy, GOPS w Zagrodnie, Miejski Zespół Ekonomiczno-Administracyjny w Bolesławcu, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lubinie,
- nieprowadzenia wszystkich wymaganych ksiąg rachunkowych (w tym np. dziennika, kont ksiąg analitycznych, zestawienia obrotów i sald) — Gimnazjum im. Noblistów Polskich w Starej Kamienicy, Przedszkole Publiczne nr 1 w Kowarach, Szkoła Podstawowa nr 3 w Kłodzku,
- nieprawidłowego prowadzenia ksiąg rachunkowych (w tym dziennika, kont księgi głównej, kont ksiąg pomocniczych) — Miejski Zespół Szkół nr 1 w Nowej Rudzie, Przedszkole Publiczne w Janowicach Wielkich, Publiczne Przedszkole w Obornikach Śląskich,
- niebieżącego prowadzenia ksiąg rachunkowych — Szkoła Podstawowa nr 4 im. J. Korczaka w Chojnowie, Szkoła Podstawowa w Targoszynie (gm. Mściwojów), Zespół Obsługi Placówek Oświatowych w Kamiennej Górze, Miejski Zespół Ekonomiczno-Administracyjny w Bolesławcu,
- niesprawdzalnego prowadzenia ksiąg rachunkowych — Szkoła Podstawowa im. M. Konopnickiej w Jaworzynie Śląskiej,
- księgowania dowodów niespełniających wymogów ustawy o rachunkowości — Przedszkole Gminne w Jerzmanowej, Szkoła Podstawowa im. W. Broniewskiego w Paszowicach, Szkoła Podstawowa nr 4 im. J. Korczaka w Chojnowie, Zespół Obsługi Placówek Oświatowych w Kamiennej Górze,
- ewidencjonowania operacji gospodarczych na kontach nieprzewidzianych w zakładowym planie kont — Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lubinie, Szkoła Podstawowa nr 4 im. J. Korczaka w Chojnowie, Zarząd Oświaty Samorządowej w Bierutowie,
- nieprzeprowadzenia, nierozliczenia lub nieprawidłowego przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji rzeczowych składników majątkowych — Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żukowicach, Gminny

Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciborowicach Górnych (gm. Warta Bolesławiecka), Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej i Komunikacji Miejskiej w Polkowicach, Przedszkole Publiczne nr 4 w Jaworze, Szkoła Podstawowa im. M. Konopnickiej w Jaworzynie Śląskiej,

- nieterminowego regulowania zobowiązań — Przedszkole Publiczne w Sulikowie, Publiczne Gimnazjum nr 1 w Jugowie (gm. wiejska Nowa Ruda), Szkoła Muzyczna I Stopnia w Witowicach (gm. Wiązów), Zarząd Oświaty Samorządowej w Bierutowie, Zespół Szkół w Ruszowie (gm. Węglińiec),
- niezgodnego z obowiązującymi przepisami ustalania i wypłacania wynagrodzeń pracownikom — Gimnazjum Publiczne w Głuszycy, Miejski Zespół Szkół nr 1 w Nowej Rudzie, Miejsko-Gminne Przedszkole w Leśnej, Szkoła Muzyczna I Stopnia w Witowicach (gm. Wiązów),
- nieterminowego opłacania składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Pracy, zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych — Gimnazjum Publiczne w Głuszycy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lubinie, Przedszkole Gminne w Jerzmanowej, Szkoła Podstawowa im. M. Konopnickiej w Jaworzynie Śląskiej, Zarząd Oświaty Samorządowej w Bierutowie.

Nieprawidłowości stwierdzone w **samorządowych zakładach budżetowych** dotyczyły:

- nieterminowego regulowania zobowiązań — Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Polkowicach, Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chojnowie,
- nieterminowego opłacania składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i Fundusz Pracy, zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych — Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Polkowicach,
- nieprzeprowadzenia lub nierzetelnego przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji aktywów finansowych i rozrachunków lub nieudokumentowania jej wyników — Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chojnowie,
- nieprawidłowego umarzania, odraczania i rozkładania na raty niepodatkowych należności budżetowych — Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chojnowie.

Nieprawidłowości stwierdzone w **instytucjach kultury** dotyczyły m.in.:

- braku lub niewłaściwego opracowania dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości — Ziębickie Centrum Kultury, Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Jemielnie, Zespół Placówek Kultury w Żmigrodzie,
- nieprawidłowego prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym: dziennika, kont ksiąg pomocniczych, zestawienia obrotów i sald — Dolnobrzeski Ośrodek Kultury w Brzegu Dolnym, Dom Kultury w Górze,
- ewidencjonowania operacji gospodarczych na kontach nieprzewidzianych w zakładowym planie kont — Ziębickie Centrum Kultury, Gminny Ośrodek Kultury i Promocji w Ciepłowodach,
- nieprzeprowadzenia lub nierzetelnego przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji finansowych składników mienia i rozrachunków lub nieudokumentowania jej wyników — Dolnobrzeski Ośrodek Kultury w Brzegu Dolnym, Centrum Kultury w Sycowie, Zespół Placówek Kultury w Żmigrodzie, Dom Kultury w Górze,
- niebieżącego prowadzenia ksiąg rachunkowych — Dolnobrzeski Ośrodek Kultury w Brzegu Dolnym,
- ewidencjonowania operacji gospodarczych bez zachowania systematyki — Dom Kultury w Górze, Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Jemielnie,
- ewidencjonowania operacji gospodarczych bez zachowania chronologii zapisów — Centrum Kultury w Sycowie,
- nieprzeprowadzenia, nierozliczenia lub nieprawidłowego przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji rzeczowych składników majątkowych — Centrum Kultury w Sycowie, Zespół Placówek Kultury w Żmigrodzie, Miejska Biblioteka Publiczna w Polanicy-Zdroju, Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Jemielnie,

- niepobierania lub pobierania w nieprawidłowej wysokości odsetek od nieterminowych wpłat należności budżetowych — Dom Kultury w Górze,
- braku lub niewłaściwego stosowania mechanizmów kontroli zarządczej — Gminna Biblioteka Publiczna w Czarnym Borze, Zespół Placówek Kultury w Żmigrodzie,
- nieprowadzenia wszystkich wymaganych ksiąg rachunkowych — Miejska Biblioteka Publiczna w Polanicy-Zdroju,
- nieprawidłowego sporządzania sprawozdań — Zespół Placówek Kultury w Żmigrodzie, Ziębickie Centrum Kultury.

Dwie kontrole problemowe w j.s.t. przeprowadzono natomiast w Powiecie Ząbkowickim oraz Województwie Dolnośląskim — w zakresie „Inwentaryzacji składników mienia j.s.t.” i „Dochodów z mienia wynikających z tytułów cywilnoprawnych”.

D. Kontrole doraźne

W roku 2015 przeprowadzona została 1 kontrola doraźna — w gminie miejsko-wiejskiej Leśna, w zakresie wydatkowania środków publicznych z budżetu na promocję gminy w 2014 roku. W wyniku kontroli ustalono, że w budżecie Gminy Leśna do wydatków działu 750 „Administracja publiczna” rozdziału 75075 „Promocja jednostek samorządu terytorialnego” zakwalifikowano wydatki w łącznej kwocie 16.544 zł, które nie były związane z działaniami promocyjnymi gminy oraz nie odpowiadały kierunkom i celom działań promocyjnych wyszczególnionym w długoterminowym dokumencie planistycznym pn. „Strategia rozwoju Gminy Leśna na lata 2014–2025”, w części „Planowanie strategiczne i promocja gminy”. Powyższe naruszało wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1053, z późn. zm.).

Kwestionowane wydatki dotyczyły zakupu przez gminę w 2014 r. usług: gastronomicznej i cateringowej, statuetki okolicznościowej dla odchodzącego na emeryturę pracownika (łączna kwota 8.544 zł) oraz zapłaty („z góry”) — na podstawie umowy zawartej pomiędzy Gminą Leśna oraz Parafią Rzymsko-Katolicką pw. Ścięcia Św. Jana Chrzciciela w Kościelniku — wynagrodzenia w kwocie 8.000 zł za „usługi promujące Gminę Leśna poprzez udzielenie informacji o fakcie dofinansowania przez gminę działań Parafii Rzymsko-Katolickiej w Kościelniku zmierzających do wsparcia życia społecznego mieszkańców poprzez poprawę infrastruktury kościelnej w parafii”. Dokonanie wydatku na świadczenie usług promujących gminę poprzez udzielanie informacji o dofinansowaniu przez gminę „drobnych prac naprawczych w budynku Kościoła” stanowi naruszenie zasad dokonywania wydatków ze środków publicznych, określonych w art. 44 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.). Zawarta umowa — mimo tego, że nie wynika to wprost z jej postanowień — była umową warunkową (zawartą pod warunkiem, że zleceniobiorca (Parafia) otrzyma dofinansowanie od zleceniodawcy (gminy)). Warunek ten jest zdarzeniem przyszłym i niepewnym (nie wiadomo bowiem czy kiedykolwiek zostanie spełniony). Zgodnie z dyspozycją art. 44 ust. 3 pkt 1 lit. a i b u.f.p. wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

E. Kontrole koordynowane

Kontrole w zakresie „Inwentaryzacji składników mienia jednostek samorządu terytorialnego” (koordynowane przez RIO we Wrocławiu) zostały przeprowadzone w 5 j.s.t., tj.: gminie miejsko-wiejskiej Chocianów, gminie miejskiej Nowa Ruda, gminie miejsko-wiejskiej Węgliniec, Powiecie Ząbkowickim oraz Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego.

Stwierdzono m.in. następujące nieprawidłowości:

- obcym środkiem trwałym (komputery o łącznej wartości 9.699,06 zł) objętym spisem z natury, nie przyporządkowano cen ewidencyjnych wynikających z ksiąg rachunkowych (konto pozabilansowe 093 „Środki trwałe i pozostałe środki trwałe obce”) oraz nie powiadomiono ich właścicieli o wynikach spisu; było to niezgodne z art. 26 ust. 2 ustawy o rachunkowości (Chocianów);
- do kontrahenta — sp. z o.o. — prowadzącego księgi rachunkowe nie wysłano potwierdzenia salda należności z tytułu umowy użytkowania wieczystego nieruchomości, co było niezgodne z art. 26 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 ustawy o rachunkowości (Chocianów);
- nadwyżkę inwentaryzacyjną w wysokości 16.035 zł ujęto na stronie Ma konta 771 „Straty nadzwyczajne”, co było niezgodne z opisem tego konta zawartym w Zakładowym Planie Kont dla Urzędu Miasta i Gminy jako jednostki budżetowej (Chocianów),
- protokoły z inwentaryzacji druków ścisłego zarachowania według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. zawierały informacje o stwierdzonym stanie faktycznym, bez porównania ze stanem ewidencyjnym wynikającym z ksiąg druków ścisłego zarachowania (Chocianów),
- nie powiadomiono dwóch jednostek będących właścicielami składników aktywów (użyczonych i znajdujących się w Starostwie Powiatowym w Ząbkowicach Śląskich) o wynikach spisu ich ilości z natury w 2014 r.; powyższe stanowi o naruszeniu art. 26 ust. 2 powołanej ustawy o rachunkowości (Powiat Ząbkowicki),
- inwentaryzację budynków w ramach tzw. inwentaryzacji „raz na 4 lata” przeprowadzono metodą weryfikacji zamiast spisem z natury, do czego zobowiązywał art. 26 ust. 1 pkt 1 (z uwzględnieniem pkt 3) ustawy o rachunkowości (m. Nowa Ruda, Powiat Ząbkowicki i Węgliniec).

Kontrole o tematyce „**Dochody z mienia wynikające z tytułów cywilnoprawnych w kontekście art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych**”, koordynowane przez RIO w Gdańsku, przeprowadzono w 7 j.s.t., tj.: w gminie wiejskiej Legnickie Pole, gminie miejskiej Karpacz, gminie miejskiej Kłodzko, gminie wiejskiej Zagrodno, gminie miejsko-wiejskiej Ziębice, Powiecie Ząbkowickim oraz Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- koszty dokumentacji geodezyjnej oraz wyceny lokali i gruntów przeznaczonych do sprzedaży ponosili nabywcy, dokonując na rzecz gminy zapłaty do dnia podpisania umowy sprzedaży; informacja o tym, iż koszty takie będą ponoszone, zamieszczana była we wszystkich wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży objętych kontrolą, wbrew art. 25 ust. 1 i 2 w związku z art. 23 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm. oraz Dz.U. z 2014 r. poz. 518 ze zm.), który mówi, że na organie gospodarującym gminnym zasobem nieruchomości ciąży obowiązek zapewnienia wyceny zbywanych nieruchomości; w kontrolowanym okresie Gmina pobrała od nabywców mienia z tego tytułu łączną kwotę 8.067 zł — 5.736,00 zł w 2013 r. oraz 2.331,00 zł w 2014 r. (Legnickie Pole);
- w prowadzonej ewidencji księgowej dochodów za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości trzy kartoteki szczegółowe nie zostały oznaczone nazwą jednostki, co naruszało dyspozycję art. 13 ust. 4 pkt 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Karpacz),
- w latach 2013 i 2014 na podstawie uchwały nr XXV/158/04 Rady Miejskiej w Karpaczu z 16 marca 2004 r. w sprawie zasad nabywania prawa własności nieruchomości gruntowych przez użytkowników wieczystych tych nieruchomości, dokonując przekształcenia prawa wieczystego użytkowania w prawo własności nieruchomości, pobierano od użytkowników wieczystych deklarujących chęć przekształcenia, oprócz opłaty za przekształcenie, również zaliczkę w kwocie 500 zł na koszty wyceny; w próbie kontrolnej pobrano przed przystąpieniem do procedury przekształcenia zaliczki w kwocie 500 zł, od 6 osób na 10 objętych kontrolą i z pobranej zaliczki na koszty wyceny rozliczono łącznie kwotę 1.308,77 zł; również przy sprzedaży nieruchomości w drodze bezprzetargowej (lokali mieszkalnych, nieruchomości gruntowych oraz budynków) Burmistrz Karpacza od ich nabywców, którzy składali wnioski o kupno nieruchomości, przed rozpoczęciem procedury sprzedaży żądał wniesienia „wadium” na poczet zabezpieczenia kosztów przygotowania nieruchomości do zbycia w kwocie 1.000 zł w przypadku lokali mieszkalnych i w wysokości od 500 zł do 3.000 zł w przypadku nieruchomości gruntowych i budynków;

- w próbie 10 sprzedaży lokali mieszkalnych pobrano od wszystkich nabywców na poczet wyceny ogółem 10.000 zł, a w próbie sprzedaży nieruchomości gruntowych i budynków, od 5 nabywców, zaliczki łącznie w kwocie 10.000 zł; naruszało to przepisy art. 25 ust. 1 i 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Karpacz),
- na podstawie uchwały nr XVI/95/08 Rady Gminy Zagrodno z dnia 30 kwietnia 2008 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Zagrodno, w latach 2013 i 2014 od nabywców nieruchomości gminnych (w przypadku 11 spośród 12 objętych kontrolą transakcji) pobrano opłaty na łączną kwotę 11.750,91 zł tytułem pokrycia kosztów przygotowania nieruchomości do sprzedaży (koszty opracowań geodezyjnych, wyceny nieruchomości); było to niezgodne z art. 25 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Zagrodno);
 - w latach 2013 i 2014 wezwania do zapłaty zaległości z tytułu sprzedaży nieruchomości w łącznej kwocie 89.154,54 zł do 6 spośród 8 dłużników przyjętych do próby kontrolnej oraz wezwania do zapłaty zaległości w opłatach za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności w łącznej kwocie 36.442,91 zł przez 3 spośród 8 dłużników wysłano po upływie 5 miesięcy od terminu płatności określonego w decyzjach (Karpacz),
 - nie wystawiono ostatecznego przedsądowego wezwania do zapłaty zaległości w łącznej kwocie 50.080,34 zł dla 3 spośród 8 dłużników z tytułu sprzedaży nieruchomości przyjętych do próby kontrolnej, czym naruszono uregulowanie zawarte w pkt 8 rozdziału VI „Dochodzenie zaległości z tytułu podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych oraz należności cywilnoprawnych” zasad rachunkowości podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych w Urzędzie Miejskim w Karpaczu; stosownie do powołanego uregulowania, ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty wystawia się po upływie 2 miesięcy od doręczenia dłużnikowi pierwszego wezwania;
 - w dziesięciu przypadkach sprzedaży nieruchomości i lokali będących własnością Miasta Kłodzka wartość nieruchomości ustalano na podstawie operatów szacunkowych, dla których termin możliwości ich wykorzystania upłynął (Kłodzko miasto);
 - we wszystkich kontrolowanych przypadkach przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, w których opłatę rozłożono na raty (trzy przypadki w badanej próbie) w księgach wieczystych nie ujawniono hipoteki przymusowej, o której mowa w art. 4 ust. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności (Dz.U. z 2012 r. poz. 83, z późn. zm.), pomimo że decyzje w sprawie przekształcenia zawierały odpowiednie w tym zakresie zapisy i były decyzjami ostatecznymi (Kłodzko miasto);
 - ewidencja gminnego zasobu nieruchomości nie spełniała wymogów określonych w art. 23 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 23 ust. 1c powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami, ponieważ nie zawierała informacji o przeznaczeniu nieruchomości w planie miejscowym, a w przypadku braku planu — w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, wskazania daty ostatniej aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego lub daty ostatniej aktualizacji opłaty rocznej z tytułu trwałego zarządu nieruchomości, informacji o zgłoszonych roszczeniach do nieruchomości, informacji o toczących się postępowaniach administracyjnych i sądowych (Zagrodno);
 - kontrola 11 umów dzierżawy gruntów rolnych obowiązujących w kontrolowanym okresie (lata 2012–2014) wykazała, że w przypadku jednego dzierżawcy błędnie ustalono kwotę należnego czynszu dzierżawnego, co uszczupliło dochody gminy w tym okresie o kwotę 94.639,01 zł; w czasie trwania kontroli podjęte zostały negocjacje z dzierżawcą na spłatę różnicy wynikającej z błędnego wyliczenia czynszu za lata 2011–2015, w wyniku których dniu 15 października 2015 r. została zawarta ugoda; dłużnik zobowiązał się spłacić zaległość w kwocie 117.393,08 zł w pięciu ratach, ostateczny termin zapłaty 17 czerwca 2017 r. (Zagrodno);
 - zgodę na sprzedaż w trybie bezprzetargowym nieruchomości gruntowej położonej w Ziębicach wyrażono 11 czerwca 2013 r. pomimo że w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości wyznaczono do 1 lipca 2013 r. (Powiat Ząbkowicki).

3. Ustalenia w wyniku przeprowadzonych kontroli

Przeprowadzone w 2015 r. kontrole ujawniły występowanie w gospodarce finansowej j.s.t. wielu nieprawidłowości, wynikających głównie z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa jak i złej ich wykładni. Poniżej przedstawiono zestawienie liczbowe nieprawidłowości stwierdzonych w 2015 r. w porównaniu do dwóch poprzednich lat.

Wyszczególnienie	Liczba nieprawidłowości			Struktura %		
	2013 (117 kontroli)	2014 (111 kontroli)	2015 (107 kontroli)	2013	2014	2015
I. Ustalenie ogólnooorganizacyjne	99	86	91	9,58	8,94	9,44
II. Księgowość i sprawozdawczość	359	365	330	34,75	37,94	34,23
III. Planowanie i wykonanie budżetu	49	45	48	4,74	4,68	4,98
III.1 Dochody budżetowe	168	150	178	16,27	15,59	18,46
III.2 Wydatki budżetowe	84	67	68	8,13	6,96	7,05
III.3 Zamówienia publiczne	127	106	113	12,30	11,02	11,72
IV. Rozliczenie dotacji	58	44	45	5,61	4,57	4,67
V. Dług publiczny	12	9	7	1,17	0,94	0,73
VI. Gospodarka mieniem	68	81	81	6,58	8,42	8,40
VII. Rozliczenie j.s.t. z jednostkami organizacyjnymi	9	9	3	0,87	0,94	0,31
Razem nieprawidłowości	1 033	962	964	100	100	100

Kształtowanie się wskaźnika nieprawidłowości przypadających na 1 kontrolę przeprowadzoną w 2015 r. w poszczególnych rodzajach j.s.t. przedstawia poniższe zestawienie.

Rodzaj jednostki	Liczba nieprawidłowości	Liczba przeprowadzonych kontroli	Średnia liczba nieprawidłowości przypadających na jedną kontrolę
Województwo samorządowe	1	1	1
Powiaty ziemskie	2	1	2
Gminy miejskie	175	12	14,6
Gminy miejsko-wiejskie	253	17	14,9
Gminy wiejskie	336	24	14
Jednostki organizacyjne i inne	197	52	3,8
Ogółem	964	107	9

Poniżej przedstawiono najczęściej występujące nieprawidłowości w poszczególnych grupach kontrolowanych zagadnień.

Ustalenia ogólnooorganizacyjne:

- brak lub niewłaściwe opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, w tym np. zakładowego planu kont, wykazu stosowanych ksiąg rachunkowych, dokumentacji systemu przetwarzania danych przy użyciu komputera (31),
- brak lub niewłaściwe stosowanie mechanizmów kontroli zarządczej (17),

- zaniechanie prowadzenia audytu w jednostce do tego zobowiązanej (2),
- niewykonanie wniosków pokontrolnych (15),
- nieprzestrzeganie procedur kontroli (10).

Księgowość i sprawozdawczość:

- nieprowadzenie wszystkich wymaganych ksiąg rachunkowych (11),
- nieprawidłowe prowadzenie ksiąg rachunkowych (36),
- nierzetelne prowadzenie ksiąg rachunkowych (18),
- ewidencjonowanie operacji gospodarczych bez zachowania chronologii zapisów (3),
- niebieżące prowadzenie ksiąg rachunkowych (8),
- księgowanie dowodów niespełniających wymogów ustawy o rachunkowości (16),
- niezgodność sald kont analitycznych z syntetycznymi (13),
- ewidencjonowanie operacji gospodarczych bez zachowania systematyki (5),
- ewidencjonowanie operacji gospodarczych na kontach nieprzewidzianych w zakładowym planie kont (13),
- poprawianie błędów w dowodach lub zapisów w księgach rachunkowych niezgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości (3),
- nieprawidłowe stosowanie klasyfikacji dochodów i wydatków (19),
- nieprawidłowe sporządzanie sprawozdań (28),
- nieujmowanie w ewidencji wszystkich należności jednostki (4),
- nierzetelne lub nieprawidłowe ewidencjonowanie operacji gotówkowych, niesporządzanie raportów mimo występowania obrotu gotówką (5),
- realizowanie zapłaty na podstawie dowodów niespełniających wymogów prawidłowego dowodu księgowego, niesprawdzonych merytorycznie, rachunkowo niezatwierdzonych do wypłaty (5),
- nierozliczenie lub nieprawidłowe rozliczenie kosztów inwestycji, nieprzeniesienie na stan środków trwałych zrealizowanych inwestycji (3),
- nieprzeprowadzenie lub nierzetelne przeprowadzenie i rozliczenie inwentaryzacji finansowych składników mienia i rozrachunków lub nieudokumentowanie jej wyników (14),
- nieprzeprowadzenie, nierozliczenie lub nieprawidłowe przeprowadzenie i rozliczenie inwentaryzacji rzeczowych składników majątkowych (29).

Budżet j.s.t.:

- niedozwolone finansowanie budżetu danego roku (2),
- pokrywanie wydatków bezpośrednio z uzyskanych dochodów (1),
- nieterminowe regulowanie zobowiązań (38),
- dokonanie zmian w planie finansowym bez upoważnienia lub z przekroczeniem zakresu upoważnienia (2).

Dochody budżetowe:

- niezachowanie zasady powszechności opodatkowania w podatku: od nieruchomości, od środków transportowych i rolnym (9),
- nieweryfikowanie lub nierzetelne weryfikowanie deklaracji podatkowych w podatkach (33),

- ustalanie lub określanie wysokości zobowiązania podatkowego niezgodnie z obowiązującymi przepisami lub uchwałami rady gminy w podatkach: od nieruchomości, rolnym i od środków transportowych (12),
- nieprowadzenie postępowania podatkowego w przypadku niezłożenia deklaracji w podatkach: od nieruchomości, rolnym i od środków transportowych (11),
- niewłaściwe podejmowanie lub zaniechanie czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych — zaległości z tytułu podatków i opłat (28),
- niepobieranie lub pobieranie w nieprawidłowej wysokości odsetek od nieterminowych wpłat należności budżetowych (9),
- nieustalanie albo ustalanie lub pobieranie dochodów z majątku w sposób niezgodny z przepisami prawa lub zawartymi umowami (10),
- niepodejmowanie czynności zmierzających do wyegzekwowania dochodów niepodatkowych (5),
- wykazanie w sprawozdaniach nieprawidłowych skutków udzielonych ulg, zwolnień i obniżek stawek podatkowych (10),
- dokonywanie przypisu podatków mimo niedoręczenia decyzji wymiarowych lub niezłożenia deklaracji podatkowych (6),
- nieprawidłowości przy pobieraniu opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (3),
- dopuszczenie do przedawnienia podatkowych dochodów budżetowych (6),
- dopuszczenie do przedawnienia niepodatkowych dochodów budżetowych (4),
- nieprawidłowości przy pobieraniu opłat lokalnych (2).

Wydatki budżetowe:

- przekroczenie upoważnienia do zaciągania zobowiązań (5),
- przekroczenie upoważnienia do dokonywania wydatków (2),
- niezgodne z obowiązującymi przepisami ustalanie i wpłacanie wynagrodzeń pracowników (12),
- wypłacanie diet radnych niezgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym wypłacanie ich mimo niezłożenia wymaganych oświadczeń (5),
- nieterminowe opłacanie składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i Fundusz Pracy, zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych (12),
- nieprawidłowe naliczanie lub nieterminowe przekazywanie odpisów na ZFŚS (2),
- brak kontrasygnaty skarbnika na zawieranych umowach (4),
- nieprawidłowości przy rozliczaniu kosztów podróży służbowych (5),
- nieprawidłowości w zakresie ustalania i wypłaty jednorazowych dodatków uzupełniających dla nauczycieli (5).

Zamówienia publiczne:

- nieprzestrzeganie zasady powszechności stosowania ustawy (4),
- nieustalenie lub niewłaściwe ustalenie wartości zamówienia (9),
- nieprzestrzeganie zasady zakazującej dzielenia zamówienia na części lub zaniżenia jego wartości, w celu uniknięcia stosowania ustawy lub procedur (2),
- niewłaściwe zastosowanie trybu innego niż przetarg nieograniczony i ograniczony (4),
- nieprawidłowe określenie przedmiotu zamówienia (5),
- naruszenie obowiązku zamieszczania ogłoszeń o zamówieniu i o zawarciu umowy (9),

- niezłożenie oświadczeń o braku lub istnieniu okoliczności powodujących wyłączenie osoby wykonującej czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia lub niewyłączenie z postępowania osoby podlegającej wyłączeniu (3),
- nieprawidłowości w zakresie warunków udziału w postępowaniu (2),
- nieprawidłowości w zakresie informowania o wynikach postępowania (4),
- niesporządzenie lub nieprawidłowe sporządzenie protokołu postępowania (4),
- nieuzasadnione zawarcie umowy na czas dłuższy niż dopuszczony ustawą (2),
- wypłacanie wykonawcom robót, dostaw lub usług zawyżonych wynagrodzeń (2),
- nieprawidłowe określenie zasad wnoszenia wadium lub nieprawidłowości w zakresie zwrotu i zatrzymywania wadium (16),
- nieprawidłowości przy ustalaniu lub pobieraniu zabezpieczenia należytego wykonania umowy (21).

Rozliczanie otrzymanych i udzielonych dotacji:

- nieprawidłowości przy udzielaniu dotacji podmiotom spoza sektora finansów publicznych (16),
- nierozliczenie lub nieprawidłowe rozliczenie dotacji udzielonych podmiotom spoza sektora finansów publicznych (12),
- nieprawidłowości przy udzielaniu dotacji podmiotom zaliczanym do sektora finansów publicznych (1),
- nierozliczenie lub nieprawidłowe rozliczenie otrzymanych dotacji (1),
- nierozliczenie lub nieprawidłowe rozliczenie dotacji udzielonych podmiotom zaliczonym do sektora finansów publicznych (3).

Dług publiczny:

- przekroczenie planu rozchodów (2),
- zaciągnięcie kredytu lub pożyczki bądź wyemitowanie papierów wartościowych bez wymaganej opinii RIO o możliwości spłaty kredytu/pożyczki/wykupu papierów wartościowych (1),
- niewykazywanie w WPF poręczenia (1),
- zaciąganie zobowiązań bez upoważnienia (1).

Gospodarka mieniem:

- nieprzestrzeganie przepisów przy sprzedaży nieruchomości (42),
- nieprzestrzeganie przepisów przy innym niż sprzedaż i użytkowanie wieczyste rozdysonowaniu mienia komunalnego (9),
- nieprowadzenie lub nieprawidłowe prowadzenie ewidencji zasobu nieruchomości (4),
- nieprzestrzeganie przepisów dotyczących nieruchomości oddawanych w użytkowanie wieczyste (3).

Rozliczenia jednostki samorządu terytorialnego z jednostkami organizacyjnymi:

- nieegzekwowanie od kierowników jednostek organizacyjnych obowiązku przedkładania sprawozdań (1),
- nieprzekazanie podległym jednostkom organizacyjnym przez zarząd j.s.t. informacji niezbędnych do opracowania projektów ich planów finansowych (3),
- przekazanie instytucji kultury w trwałe zarząd nieruchomości zabudowanych (1).

4. Postępowanie pokontrolne

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o r.i.o., na podstawie wyników kontroli Izba kieruje do kontrolowanej jednostki wystąpienie pokontrolne, wskazując źródła i przyczyny nieprawidłowości, ich rozmiary, osoby odpowiedzialne oraz wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności.

A. Wystąpienia pokontrolne

W wyniku przeprowadzonych w 2015 r. kontroli Izba w 107 wystąpieniach pokontrolnych skierowanych do kierowników kontrolowanych jednostek wskazała nieprawidłowości i uchybienia, ich źródła i przyczyny, rozmiary, osoby odpowiedzialne oraz sformułowała łącznie 1419 wniosków pokontrolnych, w celu usunięcia tych nieprawidłowości i niedopuszczenia do ich wystąpienia w przyszłości. Wystąpiły one w następujących rodzajach jednostek:

- województwo samorządowe — 1,
- powiaty — 7,
- gminy — 1167,
- jednostki organizacyjne — 244.

Wystąpienia po kontroli gospodarki finansowej j.s.t., w liczbie 55 (52 kontrole kompleksowe, 2 kontrole problemowe i 1 kontrola doraźna), skierowane do Wójta/Burmistrza/Starosty/Marszałka przekazano również do wiadomości Przewodniczących Rad Gmin, Rad Miast, Rady Powiatu i Sejmiku Województwa. Wystąpienia kierowane do kierowników jednostek organizacyjnych, w liczbie 54, po przeprowadzonych kontrolach problemowych kierowano również do wiadomości organu wykonawczego.

B. Zastrzeżenia do wniosków pokontrolnych

Każdej objętej kontrolą jednostce sektora finansów publicznych, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy o r.i.o., przysługuje prawo zgłoszenia do Kolegium Izby zastrzeżeń do wniosków pokontrolnych.

Do wystąpienia pokontrolnego z dnia 13 lutego 2015 r., po przeprowadzonej w IV kw. 2014 r. kontroli kompleksowej gospodarki finansowej Gminy Wałbrzych, Prezydent Wałbrzycha wniósł do Kolegium Izby zastrzeżenia do zalecenia pokontrolnego nr 3, dotyczącego sposobu wyliczania dotacji dla niepublicznych przedszkoli w Wałbrzychu, w latach 2012 i 2013. Uchwałą nr 24/2015 z dnia 23 marca 2015 r. Kolegium Izby oddaliło przedmiotowe zastrzeżenie.

Do 1419 wniosków pokontrolnych sformułowanych w wyniku kontroli przeprowadzonych w 2015 r. zastrzeżenia zostały zgłoszone w 2 przypadkach (do 2 wniosków pokontrolnych): przez Prezydenta Miasta Bolesławiec oraz Burmistrza Jaworzyny Śląskiej.

W przypadku Miasta Bolesławiec zastrzeżenie dotyczyło wniosku pokontrolnego nr 7 sformułowanego w wystąpieniu z dnia 7 stycznia 2016 r., dotyczącego przestrzegania przepisów art. 23 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2015 r. poz. 1774, z późn. zm.), poprzez zaniechanie pobierania od nabywców nieruchomości, sprzedawanych w drodze bezprzetargowej, wpłat na poczet kosztów ich przygotowania do sprzedaży oraz podjęcie działań w celu dostosowania zapisu § 7 uchwały nr XV/109/99 Rady Miejskiej w Bolesławcu z 9 listopada 1999 r. w sprawie zasad sprzedaży lokali użytkowych (ze zm.) do obowiązujących przepisów. Kolegium Izby uchwałą nr 22/2016 z dnia 10 lutego 2016 r. w sprawie rozpatrzenia zastrzeżenia Prezydenta Miasta Bolesławiec do wniosku zawartego w wystąpieniu pokontrolnym oddaliło złożone zastrzeżenie.

W przypadku Gminy Jaworzyna Śląska zastrzeżenie dotyczyło wniosku pokontrolnego nr 9 sformułowanego w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 26 stycznia 2016 r., dotyczącego wyłączenia ze składu komisji konkursowych, powołanych przez Burmistrza Jaworzyny Śląskiej w latach 2012–2014 w celu opiniowania

ofert realizacji zadań publicznych złożonych przez podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w trybie otwartych konkursów ofert, osób wskazanych przez te podmioty a biorących udział w konkursie. Kolegium Izby uchwałą nr 29/2016 z dnia 7 marca 2016 r. w sprawie rozpatrzenia zastrzeżenia Burmistrza Jaworzyny Śląskiej do wniosku zawartego w wystąpieniu pokontrolnym oddaliło złożone zastrzeżenie.

C. Zawiadomienia skierowane do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych

W roku 2015 do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych skierowano 20 zawiadomień o stwierdzeniu popełnienia czynów noszących znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych, w sposób określony w ustawie z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 168), z tego:

- 9 zawiadomień dotyczących kontroli przeprowadzonych w 2014 r. (19 czynów wobec 14 osób),
- 11 zawiadomień dotyczących kontroli przeprowadzonych w 2015 r. (18 czynów wobec 13 osób).

W 9 zawiadomieniach dotyczących kontroli przeprowadzonych w 2014 r. ujawniono czyny noszące znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych, polegające na:

- nieustaleniu należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych albo ustalenie takiej należności w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia — **art. 5 ust. 1 pkt 1** (2 przypadki),
- przekazaniu lub udzieleniu dotacji z naruszeniem zasad lub trybu przekazywania lub udzielania dotacji — **art. 8 pkt 1** (3 przypadki),
- nieustaleniu kwoty dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu — **art. 8 pkt 3** (1 przypadek),
- nieopłaceniu w terminie przez jednostkę sektora finansów publicznych: składek na ubezpieczenia społeczne, składek na ubezpieczenie zdrowotne, składek na Fundusz Pracy, składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych albo ich opłaceniu w kwocie niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia — **art. 14** (1 przypadek),
- zaciągnięciu zobowiązania bez upoważnienia określonego ustawą budżetową, uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących zaciągania zobowiązań przez jednostkę sektora finansów publicznych — **art. 15** (1 przypadek),
- niewykonaniu w terminie zobowiązania jednostki sektora finansów publicznych, w tym obowiązku zwrotu należności celnej, podatku, nadpłaty lub nienależnie opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne lub zdrowotne, którego skutkiem jest zapłata odsetek, kar lub opłat albo oprocentowanie tych należności — **art. 16 ust. 1** (2 przypadki),
- niezgodnym z przepisami o zamówieniach publicznych opisanu przedmiotu zamówienia publicznego w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję — **art. 17 ust. 1 pkt 1** (2 przypadki),
- niezgodnym z przepisami o zamówieniach publicznych nieprzekazaniu do ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub niezamieszczeniu w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o zamówieniu, ogłoszenia o zmianie ogłoszenia o zamówieniu lub ogłoszenia o udzieleniu zamówienia — **art. 17 ust. 1 pkt 5** (1 przypadek),
- udzieleniu zamówienia publicznego wykonawcy, który nie został wybrany w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych — **art. 17 ust. 1b pkt 1** (1 przypadek),
- udzieleniu zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych dotyczących przesłanek stosowania trybów udzielenia zamówienia publicznego: negocjacji bez ogłoszenia, zamówienia z wolnej ręki lub zapytania o cenę — **art. 17 ust. 1b pkt 2** (1 przypadek),
- zmianie umowy w sprawie zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych — **art. 17 ust. 6** (1 przypadek),

- zaniechaniu przeprowadzenia lub rozliczenia inwentaryzacji albo przeprowadzenie lub rozliczenie inwentaryzacji w sposób niezgodny z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości — **art. 18 pkt 1** (2 przypadki),
- niewykonaniu lub nienależytym wykonaniu przez kierownika jednostki sektora finansów publicznych obowiązków w zakresie kontroli zarządczej w jednostce sektora finansów publicznych, jeżeli miało ono wpływ na niewykonanie w terminie zobowiązania jednostki, w tym obowiązku zwrotu należności celnej, podatku, nadpłaty lub nienależnie opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne lub zdrowotne — **art. 18c ust. 1 pkt 4** (1 przypadek).

W roku 2015 do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych złożono 11 zawiadomień, w których wskazano popełnienie czynów noszących znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych, stwierdzonych w kontrolach przeprowadzonych w 2015 r., polegających na:

- nieustaleniu kwoty dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu — **art. 8 pkt 3** (1 przypadek),
- dokonaniu wydatku ze środków publicznych bez upoważnienia określonego ustawą budżetową, uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących dokonywania poszczególnych rodzajów wydatków — **art. 11** (3 przypadki),
- zaciągnięciu zobowiązania bez upoważnienia określonego ustawą budżetową, uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących zaciągania zobowiązań przez jednostkę sektora finansów publicznych — **art. 15** (2 przypadki),
- niewykonaniu w terminie zobowiązania jednostki sektora finansów publicznych, w tym obowiązku zwrotu należności celnej, podatku, nadpłaty lub nienależnie opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne lub zdrowotne, którego skutkiem jest zapłata odsetek, kar lub opłat albo oprocentowanie tych należności — **art. 16 ust. 1** (1 przypadek),
- niezgodnym z przepisami o zamówieniach publicznych opisanu przedmiotu zamówienia publicznego w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję — **art. 17 ust. 1 pkt 1** (1 przypadek),
- udzieleniu zamówienia publicznego wykonawcy, który nie został wybrany w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych — **art. 17 ust. 1b pkt 1** (1 przypadek),
- udzieleniu zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych dotyczących przesłanek stosowania trybów udzielenia zamówienia publicznego: negocjacji bez ogłoszenia, zamówienia z wolnej ręki lub zapytania o cenę — **art. 17 ust. 1b pkt 2** (1 przypadek),
- niezłożeniu przez członka komisji przetargowej lub inną osobę wykonującą czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego po stronie zamawiającego oświadczenia o braku lub istnieniu okoliczności powodujących wyłączenie z tego postępowania — **art. 17 ust. 4** (1 przypadek),
- zmianie umowy w sprawie zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych — **art. 17 ust. 6** (1 przypadek),
- zaniechaniu przeprowadzenia lub rozliczenia inwentaryzacji albo przeprowadzenie lub rozliczenie inwentaryzacji w sposób niezgodny z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości — **art. 18 pkt 1** (3 przypadki),
- niesporządzeniu lub nieprzekazaniu w terminie sprawozdania z wykonania procesów gromadzenia środków publicznych i ich rozdysponowania albo wykazaniu w tym sprawozdaniu danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej — **art. 18 pkt 2** (3 przypadki).

D. Zawiadomienia przekazane do organów ścigania

Prokuratura Rejonowa w Oleśnicy — pismem znak WK.WR.40.12.2015.401 z dnia 14 kwietnia 2015 r. Izba zawiadomiła Prokuraturę Rejonową w Oleśnicy o podejrzeniu popełnienia przez Burmistrza Bierutowa przestępstwa określonego w:

- art. 77 pkt 1 ustawy z 29 września z 1994 r. o rachunkowości, polegającego na dopuszczeniu do prowadzenia ksiąg rachunkowych z naruszeniem zasad określonych w tej ustawie oraz podawanie w tych księgach nierzetelnych danych,
- art. 231 ustawy z 6 czerwca 1997 r. kodeks karny, polegającego na przekroczeniu uprawnień i niedopełnieniu obowiązków, skutkujących działaniem na szkodę Miasta i Gminy Bierutów, poprzez zawarcie w dniu 23 grudnia 2013 r. umowy sprzedaży oraz dzierżawy ze spółką M.W. Trade S.A. z Wrocławia, na podstawie której Gmina sprzedała spółce, z prawem i obowiązkiem odkupu w terminie do 5 lat, tj. do 23 grudnia 2018 r., nieruchomości gruntową o pow. 13,3321 ha za cenę 3.600.210 zł brutto (2.927.000 netto); na podstawie ww. umowy Gmina Bierutów zobowiązała się odkupić powyższą działkę za cenę równą cenie jej sprzedaży, tj. 2.927.000 zł netto; z chwilą sprzedaży ww. działki Gmina wydzierżawiła ją od Spółki na okres 5 lat (do 23.12.2018 r.) i zobowiązała się uiszczać na rzecz Spółki czynsz dzierżawny, który za okres od stycznia 2014 r. do stycznia 2019 r. wyniesie łącznie co najmniej 1.749.854 zł netto + podatek VAT; wydzierżawiona działka została od razu oddana w poddzierżawę na ten sam okres za kwotę 9.063 zł (151,05 zł miesięcznie); tymczasem z uchwały Rady Miejskiej w Bierutowie nr XVII/105/2007 z 29 listopada 2007 r. w sprawie wyrażenia zgody na zbycie w drodze przetargu nieruchomości niezabudowanej stanowiącej własność Gminy Bierutów, położonej w obrębie Bierutów AM-19, gmina Bierutów w granicach działki gruntu nr 1/1 o pow. 13,3321 ha, wynika, że Rada wyraziła zgodę jedynie na zbycie przedmiotowej działki; z pozyskanych, w wyniku sprzedaży spółce M.W. Trade S.A. działki nr 1/1, środków pieniężnych w wysokości 3.600.210 zł Gmina uregulowała wcześniej zaciągnięte zobowiązania wobec tej spółki; działaniem tym Burmistrz Miasta i Gminy Bierutów tylko w 2014 r. doprowadził do uszczuplenia środków publicznych na kwotę 512.808,65 zł, w latach 2015–2018 kwota uszczuplenia wynikająca z zawartych umów może wynieść nawet 1.630.448,82 zł (szacowane wydatki łącznie w okresie 5 lat wynoszą co najmniej 2.143.257,47 zł).

Prokuratura Okręgowa we Wrocławiu — pismem znak WK.WR.430.25.2015.437 z dnia 15 kwietnia 2015 r. Izba przekazała Prokuraturze sygnalizację o nieprawidłowościach w Archiwum Miejskim we Wrocławiu, dotyczących podrabiania podpisu dyrektora i podpisywania dokumentów wychodzących z Archiwum.

Prokuratura Rejonowa w Dzierżoniowie — pismem znak WK.WR.430.85.2015.323 z dnia 11 grudnia 2015 r. Izba przekazała Prokuraturze sygnalizację dotyczącą szeregu nieprawidłowości w funkcjonowaniu Niemiańskiego Ośrodka Kultury w Niemczy, będącego jednostką organizacyjną Gminy Niemcza, a dotyczących m.in. przywłaszczenia mienia publicznego, fałszowania dokumentów, podrabiania podpisów.

E. Informacje przekazane do innych organów

W wyniku kontroli kompleksowych gospodarki finansowej j.s.t. przeprowadzonych w 2015 r. stwierdzono przypadki popełnienia przez kierowników kontrolowanych jednostek czynów, zobowiązujących Izbę do zawiadomienia w zakresie tych nieprawidłowości innych instytucji, tj.:

1) Wojewody Dolnośląskiego — w zakresie:

- nieprzedłożenia Radzie Miasta i Gminy **Wiązów** przez Burmistrza projektu uchwały w zakresie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz przeciwdziałania bezdomności zwierząt na terenie Miasta i Gminy Wiązów na 2014 r. wbrew postanowieniom art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r. poz. 594),
- nieuchwalania w latach 2013 i 2014 przez Radę Gminy **Dziadowa Kłoda** Rocznych Programów Współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi dzia-

- łałność pożytku publicznego — w kontrolowanym okresie obowiązywała w Gminie jedynie uchwała nr XXV/141/2013, która weszła w życie 27 maja 2013 r., w sprawie wieloletniego programu współpracy Gminy Dziadowa Kłoda z organizacjami pozarządowymi oraz innymi uprawnionymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku na lata 2013–2016,
- ustanowienia przez Wójta Gminy **Nowa Ruda** nieodpłatnej służebności dla osoby prywatnej oraz użyczenia Stowarzyszeniu Fala części budynku byłej szkoły w Woliborzu bez części gruntu niezbędnego do korzystania z części użyczonej, czym ograniczył dochody budżetu gminy z tytułu podatku;
- 2) **Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Złotorzy** — o ujawnieniu podczas kontroli zamówień publicznych realizowanych w Gminie **Zagrodno** niewywiązywania się przez gminę Zagrodno z ciążących na inwestorze obowiązków określonych przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm., obecnie: Dz.U. z 2013 r. poz. 1409, z późn. zm.) — dla realizowanego w 2012 r. zadania „Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych dz. 690 Olszanica” nie zapewniono opracowania projektu budowlanego, nie przekazano protokołarnie terenu budowy oraz nie wystosowano do właściwego organu nadzoru budowlanego zgłoszenia o zamiarze przystąpienia do robót budowlanych niewymagających pozwolenia.

F. Weryfikacja otrzymanych sygnalizacji

W roku 2015 do WKGF wpłynęło 86 pism będących informacjami, wnioskami, skargami i sygnalizacjami w sprawach nieprawidłowości, które dotyczyły 58 jednostek samorządu terytorialnego, z czego:

- w trakcie kontroli, które zostały przeprowadzone w 2015 r., zweryfikowano 11 sygnalizacji w 8 j.s.t., z tego 10 sygnalizacji w ramach kontroli kompleksowych (Gromadka — 2, Leśna — 2, Oborniki Śląskie, Żmigród, Świeradów-Zdrój, Polanica-Zdrój, Legnickie Pole, Syców) oraz 1 sygnalizację w ramach kontroli doraźnej (Leśna); nadawcami ww. pism były: Policja (1), Stowarzyszenia (2), osoby fizyczne (6) i osoby anonimowe (2); sprawy poruszone w zweryfikowanych podczas kontroli sygnalizacjach dotyczyły nieprawidłowości w zakresie postępowań o udzielanie zamówień publicznych, nieprawidłowości w zakresie dysponowania mieniem gminy, celowości i zgodności z prawem wydatkowania środków publicznych, udzielania i naliczania dotacji oraz działań kierowników j.s.t.; w wyniku przeprowadzonych kontroli potwierdzone zostały nieprawidłowości sygnalizowane w 7 pismach, w przypadku 4 sygnalizacji nieprawidłowości nie potwierdzono;
- 7 sygnalizacji zweryfikowano występując do kierowników j.s.t. oraz Przewodniczących Rady o zajęcie stanowiska w sprawie poruszonych w pismach zagadnień i udzielenie Izbie informacji w przedmiotowym zakresie, umożliwiającą udzielenie przez Izbę odpowiedzi nadawcom pism;
- w przypadku 16 sygnalizacji otrzymanych od: Urzędu Kontroli Skarbowej, Najwyższej Izby Kontroli, Prokuratury, Sądu, Policji (5), Urzędu Miasta i Gminy, dziennikarzy (3), klubu radnych, kancelarii, stowarzyszenia udzielono pisemnych informacji i wyjaśnień związanych z zagadnieniami poruszonymi w pismach;
- 5 sygnalizacji, których nadawcami byli: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków, spółka jawna, Centrum Edukacji w Kłodzku, niepubliczne przedszkole oraz osoba fizyczna, zostało przekazanych Izbie do wiadomości w celu ewentualnego wykorzystania w bieżącej pracy;
- 5 pism od osób anonimowych, które dotyczyły nieprawidłowości w zakresie dysponowania przez j.s.t. środkami publicznymi (Polanica-Zdrój, Legnica, Powiat Zgorzelecki, Gryfów Śląski) oraz nieprawidłowości w jednostce organizacyjnej miasta Wrocławia (Miejskie Archiwum we Wrocławiu), pozostawiono do ewentualnego wykorzystania w przyszłych kontrolach;
- sprawy poruszone w 8 pismach, skierowanych do Izby przez Policję, fundację, osoby fizyczne (3), osobę anonimową oraz za pośrednictwem NIK (2), nie należały do kompetencji RIO;
- w przypadku 34 pism, które stanowiły wnioski o przeprowadzenie kontroli, otrzymanych głównie od osób fizycznych, przedsiębiorców a także innych instytucji, udzielono odpowiedzi i wskazano, że sygnalizowane zagadnienia zostaną uwzględnione, zgodnie z właściwością Izby, podczas przyszłych kontroli gospodarki finansowej j.s.t.

5. Szkolenia/warsztaty wewnętrzne prowadzone na rzecz inspektorów

Poza szkoleniami zewnętrznymi organizowanymi przez inne podmioty, jak również organizowanymi przez WIAS Izby, w 2015 r. przeprowadzono 4 szkolenia/warsztaty wydziałowe, na potrzeby inspektorów kontroli, na ich wniosek, w zakresie:

- rachunkowości budżetowej j.s.t. i jednostek budżetowych (3 dni),
- dochodów j.s.t., ze szczególnym uwzględnieniem podatków i opłat lokalnych jako źródła dochodów własnych gmin, dochodzenia należności publicznoprawnych i cywilnoprawnych, sporządzania sprawozdań w przedmiotowym zakresie, tj. Rb-27S i Rb-PDP (2 dni),
- niestandardowych instrumentów finansowania potrzeb budżetowych j.s.t. (1 dzień),
- wykorzystania programu ACL jako instrumentu pomocnego w przeprowadzanych kontrolach (2 dni) — warsztaty.

6. Rozliczenie czasu pracy inspektorów kontroli

Na podstawie weryfikacji rozliczeń kwartalnych czasu pracy inspektorów ds. kontroli gospodarki finansowej za 2015 rok ustalono, że stanowił on łącznie 9035 osobodni, które zostały przeznaczone na:

- 1) czynności kontrolne w jednostkach — 6084 osobodni (67,34% łącznego czasu pracy),
- 2) czynności przygotowawcze do kontroli — 315 osobodni (3,49%),
- 3) realizacja wyników kontroli — 736 osobodni (8,15%),
- 4) urlopy — 835 osobodni (9,24%),
- 5) zwolnienia lekarskie — 633 osobodni (7,00%),
- 6) szkolenia — 244 osobodni (2,70%),
- 7) inne — 188 osobodni (2,08%).

Jak wynika z powyższego, czas przeznaczony na kontrole przeprowadzone w 2015 r. wyniósł 7135 osobodni (suma punktów 1–3), co stanowi 78,98% łącznego czasu pracy.

II. Działalność informacyjno-szkoleniowa (art. 1 ust. 4 ustawy o r.i.o.)

— wykonanie zadań określonych w części V ramowego planu pracy Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu na 2015 rok

1. Opracowanie tematyki działalności szkoleniowej Izby na rok 2016

Planowaną tematykę szkoleń dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego (j.s.t.) organizowanych przez Regionalną Izbę Obrachunkową we Wrocławiu w 2016 r. Kolegium Izby przyjęło uchwałę nr 102/2015 z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie ramowego planu pracy Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu na rok 2016, w tym planu kontroli, w formie załącznika do tej uchwały. Tematykę szkoleń opracowano z uwzględnieniem zmiany przepisów dotyczących gromadzenia dochodów i wydatkowania

środków publicznych, w tym realizacji podatków i prowadzenia rachunkowości oraz stosowania przepisów o finansach publicznych.

2. Organizowanie i prowadzenie szkoleń w zakresie objętym nadzorem i kontrolą Izby (art. 1 ust. 4 ustawy o r.i.o.)

W roku 2015 Izba zorganizowała **9 szkoleń dla przedstawicieli j.s.t.**, w ramach których przedstawiono zagadnienia ujęte w planowanej tematyce szkoleń, przyjętej uchwałą Kolegium Izby nr 100/2014 z dnia 10 grudnia 2014 r. w sprawie ramowego planu pracy Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu na 2015 rok, w tym planu kontroli. Zrealizowana tematyka szkoleń nie odbiegała od planowanej, a jej zakres dostosowano do oczekiwań adresatów szkoleń, w tym ze względu na zainteresowanie powtórzono temat szkolenia z grudnia 2014 r.

W organizacji i prowadzeniu szkoleń dla przedstawicieli j.s.t., co do zasady Izba nie korzystała z usług oferowanych przez wyspecjalizowane firmy szkoleniowe. Szkolenia organizowali i prowadzili pracownicy Izby, w szczególności Prezes Izby i członkowie Kolegium przy udziale pracowników WIAS, a do zaprezentowania zagadnień specjalistycznych, w tym dotyczących stosowania znowelizowanych przepisów ustawy o systemie oświaty w zakresie udzielania dotacji i ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w zakresie władztwa podatkowego — zaproszono praktyków i ekspertów.

Izba zorganizowała i przeprowadziła w 2015 r. następujące szkolenia:

1. Szkolenie nt. „**Odpowiedzialność kierownika jednostki sektora finansów publicznych za całość gospodarki finansowej tej jednostki**” — organizowane dla kierowników jednostek organizacyjnych j.s.t. (w szczególności dyrektorów szkół) w dniu 8 stycznia 2015 r. — obejmowało zagadnienia dotyczące zadań i kompetencji oraz zakresu odpowiedzialności kierownika jednostki za gospodarkę finansową tej jednostki, wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w kontekście przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych oraz standardów kontroli zarządczej i powierzenia zadań głównemu księgowemu jednostki w zakresie rachunkowości. Uczestnikom szkolenia przekazano materiały szkoleniowe — opracowane przez prowadzące szkolenie Lucynę Hanus — Prezesa Izby i Elżbietę Piekarską — członka Kolegium i Zastępcę Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych.

W szkoleniu (5 godz.) uczestniczyło **166 kierowników jednostek** organizacyjnych j.s.t. oraz 6 pracowników Izby. Szkolenie zorganizowano we Wrocławiu w Wyższej Szkole Zarządzania „Edukacja”, a jego obsługę administracyjną zapewnili pracownicy WIAS.

2. Szkolenie nt. „**Kompetencje organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego w zakresie uchwalania budżetu i kontroli jego wykonania**” — organizowane dla radnych (w szczególności nowo wybranych) w dniu 19 stycznia 2015 r. — obejmowało zagadnienia dotyczące zasad budżetowych i procedury opracowywania, uchwalania, wykonania i kontroli wykonania budżetu, kompetencji organów j.s.t. na każdym etapie procedury budżetowej, wieloletniego planowania finansowego i wystąpienia ustawowych przesłanek do uchwalenia programu postępowania naprawczego, form organizacyjno-prawnych jednostek sektora finansów publicznych oraz zasad gospodarowania środkami publicznymi. Uczestnikom szkolenia przekazano materiały szkoleniowe — opracowane przez prowadzące szkolenie Lucynę Hanus — Prezesa Izby i Joannę Radzieję — członka Kolegium.

W szkoleniu (4,5 godz.) uczestniczyło **187 radnych** oraz 4 pracowników Izby. Obsługę administracyjną szkolenia zapewnili pracownicy WIAS. Szkolenie zorganizowano we Wrocławiu w Wyższej Szkole Zarządzania „Edukacja”.

3. Szkolenie nt. **„Wybrane zagadnienia rachunkowości budżetu i sporządzenia sprawozdań z jego wykonania”** — organizowane dla skarbników j.s.t. i ich związków w dniu 20 stycznia 2015 r. — obejmowało zagadnienia dotyczące szczególnych zasad rachunkowości dla budżetu, specyfiki bilansu z wykonania budżetu i zakresu informacji uzupełniających, wyceny bilansowej należności i zobowiązań, oraz zasad sporządzania i przekazywania sprawozdań budżetowych i sprawozdań w zakresie operacji finansowych, w tym ze względu na elektroniczną formę przekazywania sprawozdań. Uczestnikom szkolenia przekazano materiały szkoleniowe — opracowane przez prowadzącą szkolenie Lucynę Hanus — Prezesa Izby przy udziale pracowników WIAS Elżbiety Jerzmańskiej — Naczelnika, Wojciecha Kańczugi — Zastępcy, Bożeny Czajko i Ewy Zarzeckiej — St. Specjalistów WIAS.

W szkoleniu (5 godz.) uczestniczyło **196 skarbników j.s.t.** oraz 7 pracowników WIAS, którzy jednocześnie uczestniczyli w prowadzeniu szkolenia i w zapewnieniu jego obsługi. Szkolenie zorganizowano we Wrocławiu w Wyższej Szkole Zarządzania „Edukacja”.

4. Trzy jednodniowe szkolenia nt. **„Zamknięcie ksiąg rachunkowych i sporządzenie sprawozdań finansowych za rok 2014”** — organizowane w dniach 22, 27 i 29 stycznia 2015 r. dla głównych księgowych jednostek organizacyjnych — obejmowały zagadnienia dotyczące zakresu i organizacji prac bilansowych, kompletności zapisów roku obrotowego, korygowania błędów, ewidencji należności i zobowiązań dotyczących właściwych okresów sprawozdawczych oraz wyłączenia wzajemnych rozliczeń, przeprowadzania inwentaryzacji, zasad wyceny bilansowej oraz ewidencji poszczególnych składników aktywów i pasywów oraz wybranych zagadnień dotyczących sporządzania sprawozdania finansowego jednostki. Wszystkim uczestnikom szkolenia przekazano materiały szkoleniowe opracowane przez prowadzącą szkolenie Lucynę Hanus — Prezesa Izby oraz komunikat w sprawie zmian w sprawozdawczości budżetowej opracowany przez Naczelnika WIAS.

W trzech szkoleniach (każde po 5 godz.) uczestniczyło łącznie **598 głównych księgowych** jednostek organizacyjnych j.s.t. oraz 26 pracowników Izby (22 pracowników WKGF i 4 pracowników WIAS). Obsługę administracyjną szkoleń zapewnili pracownicy WIAS. Szkolenia zorganizowano we Wrocławiu w Wyższej Szkole Zarządzania „Edukacja”.

5. Szkolenie nt. **„Zadania gmin wynikające ze znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach”** — organizowane w dniu 15 maja 2015 r. dla przedstawicieli organów podatkowych gmin odpowiedzialnych za realizację tych zadań — obejmowało zagadnienia dotyczące zmian wprowadzonych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz ich wpływu na sposób ustalania, termin, częstotliwość i tryb uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami, a także zmianę przepisów dotyczących przekazywania deklaracji, zasad gospodarowania środkami pochodzącymi z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wypełnienia przez gminy obowiązków sprawozdawczych i informacyjnych w zakresie realizacji zadań ustawy. Uczestnikom szkolenia przekazano materiały informacyjne opracowane przez prowadzącego szkolenie Jarosława Kotowskiego — członka Kolegium RIO w Zielonej Górze.

W szkoleniu (5 godz.) uczestniczyło **108 przedstawicieli organów podatkowych gmin** oraz 5 pracowników Izby (1 członek Kolegium i 4 pracowników WIAS), którzy jednocześnie zapewnili obsługę administracyjną szkolenia. Szkolenie zorganizowano we Wrocławiu w Wyższej Szkole Zarządzania „Edukacja”.

6. Szkolenie nt. **„Odpowiedzialność kierownika jednostki za naruszenie dyscypliny finansów publicznych”** — organizowane w dniu 16 czerwca 2015 r. dla kierowników jednostek organizacyjnych j.s.t. oraz pozostałych osób — obejmowało zagadnienia dotyczące ram prawnych odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, charakterystyki czynów, podmiotowego zakresu i zasad odpowiedzialności, rodzaju i wymiaru kar, składania zawiadomienia o naruszeniu dyscypliny, postępowania prowadzonego przez rzecznika dyscypliny finansów publicznych oraz komisję orzekającą. Uczestnikom szkolenia przekazano materiały szkoleniowe opracowane przez prowadzących szkolenie Lucynę Hanus — Prezesa Izby i Joannę Radzieję — członka Kolegium i Zastępcę Rzecznika DFP oraz opracowane przez Elżbietę Piekarską — członka Kolegium i Zastępcę Rzecznika DFP.

W szkoleniu (5 godz.) uczestniczyło **67 kierowników i przedstawicieli j.s.t.** oraz 5 pracowników Izby, w tym 4 pracowników WIAS, którzy jednocześnie zapewnili obsługę administracyjną szkolenia. Szkolenie zorganizowano we Wrocławiu w Wyższej Szkole Zarządzania „Edukacja”.

7. Trzydniowe szkolenie nt. **„Planowanie finansowe w jednostkach samorządu terytorialnego z uwzględnieniem zmiany przepisów o finansach publicznych”** — organizowane w dniach 13-15 października 2015 r. dla skarbników nadzorowanych jednostek — objęło zagadnienia dotyczące zmian w zakresie podatków i opłat lokalnych, w zakresie realizowanych zadań i sposobu ich finansowania, zasad dotowania szkół przez j.s.t., tworzenia centrów usług wspólnych, oraz dotyczące opracowywania projektu uchwały budżetowej na rok 2016 i projektu wieloletniej prognozy finansowej w kontekście zaciągania zobowiązań oddziałujących na poziom długu j.s.t. i możliwość zachowania relacji z art. 243 w związku z art. 240a u.f.p., a także sporządzania i przekazywania dokumentów planistycznych i sprawozdawczych w systemie BeSTi@. Uczestnikom szkolenia przekazano (zapewniono możliwość udostępnienia) materiały informacyjne opracowane przez prowadzących szkolenie: Lucynę Hanus — Prezesa Izby, dra Arkadiusza Babczuka — członka Kolegium, Elżbietę Jerzmańską — Naczelnika WIAS, Wojciecha Kańczugę — Zastępcę, Ewę Zarzecą — Specjalistę WIAS i Justynę Lotę — praktyka, eksperta ds. finansowania oświaty.

W szkoleniu (łącznie 16 godz.) uczestniczyło **199 skarbników j.s.t.** oraz 8 pracowników WIAS, w tym ZZ w Jeleniej Górze, którzy uczestniczyli w prowadzeniu i organizacji szkolenia. Szkolenie zorganizowano w Piechowicach w Sali Konferencyjnej Hotelu „Las”.

Łącznie w 9 szkoleniach organizowanych i prowadzonych przez Izbę w 2015 r., w tym 3 prowadzonych w ramach jednej sesji tematycznej, uczestniczyło **1521 przedstawicieli j.s.t.** (radni, kierownicy jednostek, skarbnicy, główni księgowi i przedstawiciele organów podatkowych) oraz 62 pracowników Izby, w tym 22 pracowników WKGF i 35 pracowników WIAS.

Dla porównania — w 6 szkoleniach organizowanych w 2014 r., w tym 4 prowadzonych w ramach jednej sesji tematycznej, uczestniczyło łącznie 1107 przedstawicieli j.s.t. (skarbnicy, główni księgowi i kierownicy jednostek organizacyjnych j.s.t.) oraz 67 pracowników Izby.

Szczegółową informację o przeprowadzonych w 2015 r. szkoleniach zawiera zestawienie nr 2.

3. Kontynuowanie współpracy z innymi izbami i instytucjami w zakresie organizowania i prowadzenia szkoleń w sprawach objętych nadzorem i kontrolą (art. 25a ust. 1 pkt 4–7 ustawy o r.i.o.)

W 2015 r. w ramach współpracy z regionalnymi izbami obrachunkowymi i innymi instytucjami w organizowaniu i prowadzeniu szkoleń dla pracowników izb oraz wymiany doświadczeń przy wykonywaniu wspólnych zadań — pracownikom Izby zapewniono:

- 1) udział w naradach i warsztatach dla naczelników wydziałów oraz członków zespołu autorskiego i Zespołu ds. koordynacji i rozwoju technologii informatycznych przy KRRIO, organizowanych przez inne izby, w tym Naczelnikowi WKGF i Zastępcy — w organizowanych przez RIO Warszawa, RIO Rzeszów i RIO Lublin w zakresie koordynacji działań kontrolnych, Naczelnikowi WIAS i Zastępcy — w organizowanych przez RIO Warszawa, RIO Szczecin i RIO Lublin w zakresie opracowania sprawozdania z działalności izb i wykonania budżetu przez j.s.t. oraz — w organizowanych przez RIO Poznań i KRRIO spotkaniach członków zespołu ds. informatycznych,
- 2) udział w szkoleniach i warsztatach dla pracowników izb organizowanych przez inne izby, w tym inspektorom WKGF — w organizowanych przez RIO Kraków, RIO Kielce i RIO Opole w zakresie wykorzystania programu ACL i udzielania zamówień publicznych, a pracownikom księgowości — w organizowanych przez RIO Szczecin i RIO Katowice szkoleniach dla głównych księgowych,

- 3) udział w organizowanych przez Izbę szkoleniach dla inspektorów WKGF oraz w szkoleniach dla przedstawicieli j.s.t.,
- 4) udział w szkoleniach organizowanych przez inne podmioty, w tym w ramach szkoleń dla członków komisji orzekających w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych i rzeczników oraz w ramach projektu systemowego „Dobre prawo — sprawne rządzenie”,
- 5) udział w konferencjach i seminariach organizowanych przez inne podmioty, w tym udział w ich organizacji i prowadzeniu — w formie wystąpień w zakresie spraw objętych nadzorem i kontrolą Izby oraz związanych z naruszeniem dyscypliny finansów publicznych, w tym udział członków Kolegium w organizacji konferencji ogólnopolskich pn. „Podatki i opłaty lokalne jako źródła dochodów j.s.t.” i „Samorząd terytorialny w systemie odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych” oraz konferencji EURORAI (udział w prowadzeniu sesji).

Szczegółowe informacje o udziale pracowników Izby w szkoleniach, naradach i konferencjach w 2015 r. przedstawiono w zestawieniu nr 3.

4. Doradztwo w zakresie praktycznego stosowania przepisów w bieżącej gospodarce finansowej oraz korzystania z programu BeSTi@ przy opracowaniu i przekazywaniu dokumentów elektronicznych (§ 5 pkt 6 rozporządzenia)

W trakcie całego roku skarbnikom i pracownikom służb finansowych j.s.t. udzielano doradztwa w zakresie sporządzania i przekazywania dokumentów planistycznych i sprawozdawczych, objętych nadzorem i kontrolą Izby. Doradztwa — w zakresie stosowania klasyfikacji budżetowej oraz sposobu ustalania wielkości i parametrów budżetowych przedstawianych w uchwałach i zarządzeniach w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, do której sporządzania ma zastosowanie obligatoryjny wzór określony rozporządzeniem Ministra Finansów — udzielali pracownicy WIAS. Instruktażu — w zakresie sporządzania i przekazywania dokumentów elektronicznych w systemie informatycznym BeSTi@ — udzielał Zastępca Naczelnika WIAS.

Bieżące prowadzenie doradztwa i instruktażu w zakresie planowania finansowego oraz sporządzania i przekazywania sprawozdań z wykonania procesów finansów publicznych — w przypadku zmiany przepisów w tym zakresie lub zmiany funkcjonalności systemu BeSTi@ — potwierdzano opracowaniem instrukcji i komunikatów, przekazywanych wszystkim nadzorowanym j.s.t. za pośrednictwem poczty elektronicznej i stron internetowych Izby oraz bezpośrednio w trakcie organizowanych przez Izbę szkoleń (opracowanie wystąpień i materiałów szkoleniowych).

5. Sporządzanie analiz i informacji z wykonania procesów finansów publicznych w j.s.t., w tym monitorowanie stanu zadłużenia i zdolności spłaty zobowiązań (§ 5 pkt 4 rozporządzenia)

W roku 2015 — ze względu na wynikający w art. 243 u.f.p. brak możliwości uchwalenia przez j.s.t. budżetu i wieloletniej prognozy finansowej bez zachowania relacji określonej w tym przepisie, jak również ze względu na wprowadzenie do porządku prawnego instytucji programu postępowania naprawczego, którego przyjęcie i pozytywne zaopiniowanie przywraca organom j.s.t. kompetencje do uchwalenia budżetu i wieloletniej prognozy finansowej, które nie zachowują relacji określonej w art. 242–244 w okresie realizacji programu (art. 240a ust. 4 u.f.p.) — monitorowano zmiany wskaźnika zdolności spłaty zobowiązań oraz zachowania relacji w budżetach j.s.t. przyjętych na rok 2015 oraz projektowanych na rok 2016 i trzy kolejne lata z uwzględnieniem wielkości wynikających z wykonania budżetu w 2014 r. oraz planu na trzy kwartały

2015 r. Ponadto, na prośbę Ministra Finansów, dokonano analizy przyczyn niespełnienia relacji z art. 243 u.f.p., obliczonej dla 2014 r. z uwzględnieniem wskaźnika dokonanych spłat (16 j.s.t.) oraz obliczonej dla 2015 r. z uwzględnieniem dochodów wykonanych w 2014 r. (7 j.s.t.).

Sporządzanie analiz i raportów danych wynikających z realizacji funkcji nadzorczych w zakresie spraw finansowych j.s.t. koncentrowało się w 2015 r. wokół możliwości zachowania przez j.s.t. reguł fiskalnych wynikających z art. 243 ust. 1 u.f.p., w tym przy zastosowaniu instytucji programu postępowania naprawczego oraz zaciąganiu zobowiązań wywołujących skutki podobne do kredytów, a których spłata wraz z należnościami ubocznymi nie znajduje bezpośredniego zastosowania w obliczeniu ustawowych relacji. Opracowanie i przekazanie Ministrowi Finansów danych dotyczących przypadków zawierania przez j.s.t. umów o szczególnym charakterze, ich wartości oraz kosztów obsługi, w tym według stanu na koniec 2014 r., na koniec II i III kw. 2015 r. — wymagało pozyskania danych bezpośrednio z nadzorowanych jednostek, bowiem takiej szczegółowości danych w zakresie operacji finansowych nie uwzględniono w obowiązujących systemach sprawozdawczych.

Na wniosek Ministra Finansów, w tym za pośrednictwem Dyrektora Departamentu i Przewodniczącej KRRIO, opracowano i przekazano w 2015 r.:

- informację w sprawie przypadków zaciągania przez j.s.t. zobowiązań finansowych w instytucjach, które nie będąc bankami wykonują czynności podobne do czynności bankowych (instytucje parabankowe), w szczególności przekazanego wzoru (według stanu na 31 grudnia 2014 r.) — sporządzoną na podstawie analizy sprawozdań i przeprowadzonego badania — w odpowiedzi na wniosek Dyrektora Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego z dnia 29 maja 2015 r.,
- informację dotyczącą zaciągniętych przez j.s.t. zobowiązań finansowych, które wykazują ekonomiczne podobieństwo do kredytu/pożyczki, w tym wynikających z umów „sprzedaży zwrotnej” wraz z informacją o wykorzystaniu „wolnych środków” będących w posiadaniu j.s.t. (według stanu na 31 grudnia 2014 r.) oraz dotyczącą podejmowanych przez Izbę działań w odniesieniu do j.s.t., które przekroczyły wskaźnik planowanych spłat („wykonany na koniec 2014 r.”) — sporządzoną na podstawie informacji pozyskanych z j.s.t. w wyniku badania, analizy sprawozdań i szczególnej oceny sytuacji finansowej 16 j.s.t. przez członków Kolegium — w odpowiedzi na wniosek Podsekretarza Stanu (z dnia 6 lipca 2015 r.),
- informację o wysokości zaciągniętych przez j.s.t. zobowiązań finansowych, które wykazują ekonomiczne podobieństwo do kredytu/pożyczki, w tym wynikających z umów „sprzedaży zwrotnej” wraz z informacją o zobowiązaniach zaciąganych w instytucjach niebędących bankami (według stanu na 30 września 2015 r.) — sporządzoną na podstawie informacji pozyskanych z j.s.t. w drodze badania, oraz informację o przyczynach niespełnienia przez wskazane j.s.t. (4 gminy i 3 powiaty) relacji z art. 243 u.f.p. (według danych wieloletnich prognoz finansowych na dzień 17 sierpnia 2015 r.) wraz z informacją o podejmowaniu działań nadzorczych, w tym wskazania j.s.t., które zostały wezwane do opracowania programu postępowania naprawczego (stan na 30 września 2015 r.) — sporządzoną na podstawie wyników nadzoru Izby, uzupełnionych dodatkową informacją dotyczącą sytuacji finansowej gminy Przemków i efektów podejmowanych działań nadzorczych — w odpowiedzi na wniosek Podsekretarza Stanu (z dnia 6 listopada 2015 r.),
- informację o szczególnej sytuacji finansowej 2 j.s.t. (Gminy Przemków i Powiatu złotoryjskiego), które w związku z brakiem możliwości zachowania w 2016 r. i kolejnych latach relacji z art. 243 u.f.p. mogą podejmować działania naprawcze związane z udzieleniem pożyczki z budżetu państwa, o której mowa w art. 224 u.f.p. — w odpowiedzi na wniosek Podsekretarza Stanu MF (z dnia 23 lipca 2015 r.),

Na wnioski innych organów i urzędów — w tym zgłaszane za pośrednictwem KRRIO — opracowano i przekazano (udostępniiono) w 2015 r.:

- informację o braku przypadków występowania w umowach sprzedaży aktywów jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego klauzul wycofania (claw-back clauses) — sporządzoną na podstawie informacji pozyskanych w wyniku przeprowadzonego badania — w odpowiedzi na wniosek Dyrektora Departamentu Rachunków Narodowych GUS (z dnia 9 kwietnia 2015 r.), przekazany za pośrednictwem KRRIO,

- informację o przypadkach i skali stosowania przez samorządy z terenu województwa dolnośląskiego niestandardowych operacji finansowych (m.in. leasingu zwrotnego nieruchomości, subrogacji, forfaitingu, buy-sell-back i sell-buy-back) w latach 2013–2015 — opracowano na podstawie będących w posiadaniu Izby dokumentów sprawozdawczych j.s.t. z wykorzystaniem danych przedstawionych w informacjach dodatkowych i wyjaśnieniach do sprawozdań oraz w objaśnieniach do wieloletnich prognoz finansowych j.s.t. (żądane informacje nie są gromadzone w systemach informatycznych obsługi sprawozdań) — w odpowiedzi na wniosek Dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów NIK (z dnia 26 maja 2015 r.),
- informację dotyczącą zobowiązań j.s.t. wynikających z operacji sprzedaży zwrotnej (uzyskaną w wyniku badania przeprowadzonego na wniosek Ministra Finansów z dnia 6 lipca 2015 r.) oraz dodatkową informację o wartości pożyczek zagrożonych będących aktywami j.s.t. (według stanu na 31 grudnia 2014 r.) — sporządzoną na podstawie informacji uzyskanych z j.s.t. w wyniku badania (brak wyróżnienia takich aktywów w obowiązujących systemach sprawozdawczych) — w odpowiedzi na wniosek Dyrektora Departamentu Rachunków Narodowych GUS (z dnia 31 lipca 2015 r.), przekazany za pośrednictwem KRRIO,
- informację o podejmowanych wobec gminy Przemków działaniach nadzorczych, w związku z niewywiązaniem się z obowiązku określonego w art. 230 i 230a u.f.p. w zakresie przekazania wieloletniej prognozy finansowej — opracowano w odpowiedzi na wniosek Podsekretarza Stanu MAiC (z dnia 9 lipca 2015 r.), i poinformowano, że uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy Przemków została podjęta, zbadana i przekazana Ministrowi Finansów, o czym Izba informowała pismem P.WR.0030.14.2015 z dnia 26 czerwca 2015 r., przekazany za pośrednictwem KRRIO,
- raporty danych i informacje jednostkowe zebrane z jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego dotyczące zobowiązań z tytułu operacji finansowych (wg stanu na 31 grudnia 2014 r. i 30 czerwca 2015 r. oraz szacowanych na 31 grudnia 2015 r.) — przekazane w odpowiedzi na wniosek Przewodniczącej KRRIO (z dnia 13 sierpnia 2015 r.),
- informacje zbiorcze dotyczące wyników opiniowania projektów i badania nadzorczego uchwał budżetowych na rok 2015 oraz wieloletnich prognoz finansowych dolnośląskich j.s.t. — informacje szczegółowe dotyczące wyników badania nadzorczego uchwał i opiniowania dokumentów 3 gmin (Przemków, Głuszycy i Bierutów) w latach 2014 i 2015 oraz działań nadzorczych podejmowanych wobec gminy (Przemków), a także — informacje dotyczące j.s.t. wezwanych do opracowania programu postępowania naprawczego i j.s.t. wdrażających programy naprawcze — opracowane na wnioski Przewodniczącej KRRIO w związku z prowadzeniem badań i uzgadnianiem stanowisk.

Ponadto opracowano i udostępniono j.s.t. i innym podmiotom, w tym poprzez strony Izby:

- roczną analizę „Wykonanie budżetów w jednostkach samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego za rok 2014” — zawierającą ocenę wykonania dochodów i wydatków j.s.t. według poszczególnych szczebli oraz informacje szczegółowe dotyczące kształtowania się indywidualnych wskaźników spłaty w kontekście zachowania relacji z art. 243 u.f.p. — dane prezentowane w katalogu „Biuletyn”,
- 4 kwartalne informacje „Wykonanie budżetów j.s.t. województwa dolnośląskiego” — stanowiące raporty planowanych i wykonanych dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów budżetu wraz z informacją o poziomie zadłużenia i wskaźników, o których mowa w art. 243 u.f.p. — sporządzone na podstawie sprawozdań za rok 2014 oraz za I, II i III kw. 2015 r. — dane prezentowane w katalogu „Informacje i Szkolenia”.

6. Opracowanie, w tym na wniosek upoważnionych urzędów i instytucji, informacji i opinii dotyczących bieżącej sytuacji finansowej j.s.t. (§ 5 pkt 4 rozporządzenia)

Na wnioski upoważnionych urzędów i instytucji Izba opracowała i przekazała w 2015 r. 2 informacje zbiorcze dotyczące wykonywania przez dolnośląskie j.s.t. ustawowych zadań i 7 opinii dotyczących oceny

sytuacji finansowej wskazanych j.s.t., sporządzonych na podstawie przekazanych do nadzoru i kontroli Izby dokumentów planistycznych i sprawozdawczych, z tego:

- 7 informacji (opinii) o aktualnej sytuacji finansowej j.s.t. zobowiązanych do zwrotu nienależnie otrzymanych kwot części oświatowej subwencji ogólnej za lata ubiegłe (Janowice Wielkie, Powiat zgorzelecki, Powiat wrocławski, Powiat złotoryjski, Powiat jeleniogórski, Powiat kamiennogórski i Powiat świdnicki) — w związku z wnioskiem j.s.t. o rozłożenie na raty (o odroczenie terminu) płatności zobowiązania ze względu na brak możliwości dokonania zwrotu w kwotach i terminach określonych w decyzji Ministra Finansów — w odpowiedzi na wnioski Zastępcy Dyrektora Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego MF,
- zestawienie zbiorcze wykonania przez dolnośląskie j.s.t. przepisów art. 30a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. — Karta Nauczyciela w zakresie średnich wynagrodzeń nauczycieli w 2014 r. — w odpowiedzi na wniosek Przewodniczącej KRRIO,
- zestawienie zbiorcze danych w zakresie wykonania przez dolnośląskie j.s.t. w 2014 r. zadań wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2015 r. poz. 1286) wraz z informacją o wynikach kontroli prawidłowości wykonania tych zadań — w odpowiedzi na wniosek Dyrektora Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

7. Przekazywanie informacji wynikających z realizowania przez Izbę ustawowych zadań (§ 5 pkt 7 rozporządzenia)

W roku 2015 w ramach upowszechniania informacji wynikających z realizowania przez Izbę ustawowych zadań przekazano nadzorowanym j.s.t. — w tym poprzez strony internetowe Izby — informacje i komunikaty dotyczące:

- zmiany przepisów w zakresie gospodarki finansowej j.s.t., w tym sporządzania sprawozdań budżetowych, w szczególności sprawozdań za I kw. 2015 r. z uwagi na zmiany wprowadzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 27 marca 2015 r. (Dz.U. poz. 459) — mające po raz pierwszy zastosowanie do sprawozdań miesięcznych za kwiecień 2015 r. wraz z informacją o kwotach i wskaźnikach udostępnionych na stronach MF oraz komunikatach w sprawie przekazywania sprawozdań w formie dokumentu elektronicznego, w tym danych ze sprawozdań Rb-27 urzędów skarbowych za marzec 2015 r. w formie wykazu zamieszczonego na stronach MF,
- udostępnienia wyjaśnienia Dyrektora Departamentu Budżetu Państwa (pismo z dnia 16 lutego 2015 r.) w sprawie sposobu ewidencji wydatków na realizację zadań oświaty wymagających specjalnej organizacji i metod pracy, o których mowa w art. 32 ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (Dz.U. poz. 1877),
- udostępnienia j.s.t. — opracowanych przez Zespół ds. koordynacji i rozwoju technologii informatycznych przy KRRIO — elektronicznych formularzy sprawozdań zbiorczych w zakresie operacji finansowych jednostek nadzorowanych przez j.s.t. (za IV kw. 2014 r.) i elektronicznych formularzy sprawozdań ze średnich wynagrodzeń nauczycieli za 2014 r. oraz — przekazanych przez Ministra Finansów — wykazów subwencji ogólnej dla j.s.t. województwa dolnośląskiego,
- aktualizacji prowadzonego kalendarium przekazywania sprawozdań, wykazu prowadzonych przez Izbę kontroli, w tym kontroli w toku, i informacji dotyczących wyników działalności nadzorczej i opiniodawczej Izby oraz organizowanych szkoleń,
- wykonania budżetów przez dolnośląskie j.s.t., w tym przez udostępnienie 4 kwartalnych raportów o wykonaniu dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów, sporządzonych na podstawie sprawozdań za rok 2014 oraz za I, II i III kw. 2015 r. — zamieszczonych w katalogu „Informacje”, i opracowania „Wykonanie budżetów w jednostkach samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego za rok 2014” — zamieszczonego w katalogu „Biuletyn”.

W Biuletynie Informacji Publicznej Izby udostępniono w 2015 roku:

- 109 uchwał Kolegium Izby, z tego 4 podjęte w 2014 r. i 105 podjętych w 2015 r., wśród nich uchwały w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania ramowego planu pracy Izby, w tym planu kontroli za rok 2014, i sprawozdania z działalności kontrolnej i informacyjno-szkoleniowej za rok 2014 oraz w sprawie ramowego planu pracy Izby, w tym planu kontroli i szkoleń na 2015 rok,
- informację o wynikach działalności nadzorczej i opiniodawczej w 2014 r. — poprzez opublikowanie sprawozdania z wykonania ramowego planu pracy, w tym planu kontroli za rok 2014 (uchwała Kolegium nr 22/2015 z dnia 23 marca 2015 r.) — oraz w 2015 r. — w zakresie wyników opiniowania dokumentów związanych z wykonaniem budżetu i absolutorium za rok 2014 wraz z wynikami badania nadzorczego uchwał,
- 116 wystąpień pokontrolnych skierowanych do kontrolowanych jednostek w okresie od 27 listopada 2014 r. do 21 grudnia 2015 r. oraz informację dotyczącą rozpatrzenia przez Kolegium Izby zastrzeżenia do wniosków pokontrolnych,
- 34 wyjaśnienia, w tym 28 spośród udzielonych w 2015 r. w trybie art. 13 pkt 11 ustawy o r.i.o.

Do ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego przekazano 50 rozstrzygnięć nadzorczych, dotyczących aktów prawa miejscowego, w tym uchwałę Kolegium Izby w sprawie ustalenia budżetu Gminy Przemków na 2015 rok.

8. Udostępnianie informacji publicznej na wniosek i prowadzenie rejestru wniosków

W 2015 r. w wykonaniu obowiązku udostępnienia informacji publicznej na wniosek — wynikającego z zasad wykonywania prawa do informacji publicznej określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2015 r. poz. 2058, z późn. zm.) — Izba udzieliła 38 informacji publicznych na wniosek, w tym na 37 wniosków złożonych w 2015 r. i 1 wniosek pozostały do załatwienia z 2014 roku. Złożone wnioski dotyczyły zarówno informacji nieudostępnionych w BIP, jak i już opublikowanych, w tym w 5 przypadkach dotyczyły informacji przedstawionej w sprawozdaniach j.s.t., przekazanych do nadzoru i kontroli Izby, czyli informacji zawartej w dokumentach będących w posiadaniu podmiotu zobowiązanego.

Informacji publicznej na wniosek udzielono w pismach, wykazach i kopiach dokumentów, dodatkowo informowano o miejscu udostępnienia informacji w BIP (wszystkie informacje przekazano drogą elektroniczną). W trzech przypadkach powiadomiono wnioskujących o nieposiadaniu żądanej informacji. Informacje publiczne udostępnione na wniosek (38) dotyczyły w 2015 r.:

- wyników kontroli, dokumentacji przebiegu kontroli i wystąpień pokontrolnych (15 przypadków),
- wyników badania nadzorczego uchwał j.s.t. oraz podejmowanych działań nadzorczych (5 przypadków),
- wyników opiniowania i treści wskazanych opinii (3 przypadki) oraz udzielonych wyjaśnień i przekazanych stanowisk (2 przypadki),
- wielkości zrealizowanych dochodów i wydatków wskazanych j.s.t. (w latach 2005–2015), wynikających z przekazanych Izbie sprawozdań (5 przypadków),
- wykazu gmin, które w latach 2014 i 2015 podjęły uchwały w sprawie funduszu sołeckiego oraz wykazu j.s.t., które uchwały program postępowania naprawczego (począwszy od 2004 r.), i wykazu j.s.t. wezwanych do opracowania programu postępowania naprawczego (3 przypadki),
- wykonywania budżetu Izby na rok 2015 oraz projektowanych na kolejne lata (4 przypadki).

Termin i sposób wniesienia wniosku oraz udzielenia informacji odnotowano w prowadzonym rejestrze wniosków.

9. Prowadzenie działalności informacyjnej i szkoleniowej w innych formach

Prowadzenie w 2015 r. działalności informacyjnej i szkoleniowej w innych formach dotyczyło:

- zaangażowania pracowników Izby, w szczególności Prezesa i członków Kolegium w upowszechnianie dorobku i doświadczeń Izby w zakresie prawa finansowego i jego stosowania w gospodarce finansowej j.s.t. — przez współudział w prowadzeniu i organizacji konferencji krajowych i regionalnych, organizowanych z okazji XXV lat samorządu terytorialnego i finansów samorządowych oraz w seminariach EURORAI (szczegółowe informacje przedstawiono w zestawieniu nr 3),
- opracowania i przekazania (za pośrednictwem KRRIO) stanowiska w sprawie momentu powstania obowiązku podatkowego w przypadku usług budowlanych oraz możliwości zawarcia umowy pomiędzy samorządową instytucją kultury a jej organizatorem na realizację usług w ogólnym interesie gospodarczym,
- uczestnictwa Zastępcy Naczelnika WIAS — członka Zespołu testowego w testowaniu nowych wersji systemu BeSTi@, w tym w związku ze zmianą zasad przekazywania sprawozdań budżetowych j.s.t.

Wykaz kontroli kompleksowych i problemowych (planowanych) oraz kontroli doraźnych przeprowadzonych przez Regionalną Izbę Obrachunkową we Wrocławiu w 2015 roku

107 kontroli, z tego:

- 106 kontroli planowanych, z tego 52 kontrole kompleksowe i 54 kontrole problemowe
- 1 kontrola doraźna

Zespół w Jeleniej Górze (27)

Kontrole kompleksowe (13)

1. Bolesławiec (gmina miejska)
2. Janowice Wielkie
3. Kamienna Góra (gmina wiejska)
4. Karpacz
5. Kowary
6. Leśna
7. Marciszów
8. Nowogrodziec
9. Pieńsk
10. Stara Kamienica
11. Sulików
12. Świeradów-Zdrój
13. Węgliniec

Kontrole problemowe (13)

1. Miejski Zespół Ekonomiczno-Administracyjny w Bolesławcu (gmina miejska)
2. Przedszkole Publiczne w Janowicach Wielkich
3. Zespół Obsługi Placówek Oświatowych w Kamiennej Górze (gmina wiejska)
4. Przedszkole w Karpaczu
5. Przedszkole Publiczne nr 1 w Kowarach
6. Miejsko-Gminne Przedszkole w Leśnej
7. Zespół Szkół w Marciszowie
8. Przedszkole Publiczne w Nowogrodźcu
9. Przedszkole im. O. M. Tomaszka w Pieńsku
10. Gimnazjum im. Noblistów Polskich w Starej Kamienicy
11. Przedszkole Publiczne w Sulikowie
12. Miejski Zespół Szkół w Świeradowie-Zdroju
13. Zespół Szkół w Ruszowie (Węgliniec)

Kontrole doraźne (1)

1. Leśna

Zespół w Legnicy (30)

Kontrole kompleksowe (15)

1. Chocianów
2. Chojnów (gmina miejska)
3. Chojnów (gmina wiejska)
4. Gromadka
5. Jawor
6. Jerzmanowa
7. Legnickie Pole
8. Lubin (gmina miejska)
9. Lubin (gmina wiejska)
10. Mściwojów
11. Paszowice
12. Polkowice
13. Warta Bolesławiecka
14. Zagrodno
15. Żukowice

Kontrole problemowe (15)

1. Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chocianowie
2. Szkoła Podstawowa nr 4 im. J. Korczaka w Chojnowie (gmina miejska)
3. Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chojnowie (gmina wiejska)
4. Zespół Szkół w Gromadce
5. Przedszkole Publiczne nr 4 w Jaworze
6. Przedszkole Gminne w Jerzmanowej
7. Zespół Szkół w Legnickim Polu
8. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lubinie (gmina miejska)
9. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubinie (gmina wiejska)
10. Szkoła Podstawowa w Targoszynie (Mściwojów)
11. Szkoła Podstawowa im. W. Broniewskiego w Paszowicach
12. Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej i Komunalnej w Polkowicach
13. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciborowicach Górnych (Warta Bolesławiecka)
14. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zagrodnie
15. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żukowicach

Zespół w Wałbrzychu (20)

Kontrole kompleksowe (10)

1. Boguszów-Gorce
2. Czarny Bór
3. Głuszycza
4. Jaworzyna Śląska
5. Kłodzko (gmina miejska)
6. Kłodzko (gmina wiejska)
7. Nowa Ruda (gmina miejska)
8. Nowa Ruda (gmina wiejska)
9. Polanica-Zdrój
10. Walim

Kontrole problemowe (10)

1. Miejska Biblioteka Publiczna Centrum Kultury w Boguszowie-Gorcach
2. Gminna Biblioteka Publiczna w Czarnym Borze
3. Gimnazjum Publiczne w Głuszycy
4. Szkoła Podstawowa im. M. Konopnickiej w Jaworzynie Śląskiej
5. Szkoła Podstawowa nr 3 w Kłodzki (gmina miejska)
6. Szkoła Podstawowa w Krosnowicach (Kłodzko gmina wiejska)
7. Miejski Zespół Szkół nr 1 w Nowej Rudzie (gmina miejska)
8. Publiczne Gimnazjum nr 1 w Jugowie (Nowa Ruda gmina wiejska)
9. Miejska Biblioteka Publiczna w Polanicy-Zdroju
10. Gminny Zespół Obsługi Szkół w Walimiu

Zespół we Wrocławiu (30)

Kontrole kompleksowe (14)

1. Bierutów
2. Brzeg Dolny
3. Ciepłowody
4. Dziadowa Kłoda
5. Góra
6. Jemielno
7. Oborniki Śląskie
8. Oleśnica (gmina miejska)
9. Oleśnica (gmina wiejska)
10. Stoszowice
11. Syców
12. Wiązów
13. Ziębice
14. Żmigród

Kontrole problemowe (16)

1. Zarząd Oświaty Samorządowej w Bierutowie
2. Dolnobrzezski Ośrodek Kultury w Brzegu Dolnym
3. Gminny Ośrodek Kultury i Promocji w Ciepłowodach
4. Gimnazjum w Dziadowej Kłodzie
5. Dom Kultury w Górze
6. Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Jemielnie
7. Publiczne Przedszkole w Obornikach Śląskich
8. Miejski Ośrodek Kultury i Sportu w Oleśnicy (gmina miejska)
9. Gimnazjum Gminy Oleśnica im. Szarych Szeregów (gmina wiejska)
10. Ośrodek Pomocy Społecznej w Stoszowicach
11. Centrum Kultury w Sycowie
12. Szkoła Muzyczna I Stopnia w Witowicach (Wiązów)
13. Ziębickie Centrum Kultury
14. Zespół Placówek Kultury w Żmigrodzie
15. Powiat Ząbkowicki
16. Województwo Dolnośląskie

**Szkolenia przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego przeprowadzone
przez Regionalną Izbę Obrachunkową we Wrocławiu w 2015 r. (organizowane samodzielnie przez Izbę)**

Lp.	Data i miejsce	Temat i program szkolenia, narady	Wykładowcy	Liczba godzin	Liczba uczestników (przedstawicieli JST)	Uczestnicy szkolenia
1	8 stycznia 2015 r. Wrocław	Odpowiedzialność kierownika jednostki sektora finansów publicznych za całość gospodarki finansowej tej jednostki	Lucyna Hanus Prezes Izby Elżbieta Piekarska Członek Kolegium Izby Zastępca Rzecznika DFP	5	166	kierownicy jednostek organizacyjnych, w szczególności dyrektorzy szkół
						przedstawiciele Izby (6): WIAS (5) Członkowie Kolegium (1)
2	19 stycznia 2015 r. Wrocław	Kompetencje organu stanowiącego JST w zakresie uchwalania budżetu i kontroli jego wykonania	Lucyna Hanus Prezes Izby Joanna Radziejka Członek Kolegium Izby Zastępca Rzecznika DFP	4,5	187	radni, szczególnie nowo wybrani
						przedstawiciele Izby (4): WIAS (3) Członkowie Kolegium (1)
3	20 stycznia 2015 r. Wrocław	Wybrane zagadnienia rachunkowości budżetu i sporządzenia sprawozdań z jego wykonania	Lucyna Hanus Prezes Izby Elżbieta Jerzmańska Naczelnik WIAS Wojciech Kańczuga Zastępca naczelnika WIAS Bożena Czajko Specjalista ds. analiz WIAS Ewa Zarzecka Specjalista ds. analiz WIAS Członek RKO	5	196	skarbnicy JST
						przedstawiciele Izby (7): WIAS (7)

4	22 stycznia 2015 r. Wrocław	Zamknięcie ksiąg rachunkowych i sporządzanie sprawozdań finansowych za rok 2014	Lucyna Hanus Prezes Izby	5	242	księgowi jednostek organizacyjnych
						przedstawiciele Izby (1): WIAS (1)
						księgowi jednostek organizacyjnych
5	27 stycznia 2015 r. Wrocław	Zamknięcie ksiąg rachunkowych i sporządzanie sprawozdań finansowych za rok 2014	Lucyna Hanus Prezes Izby	5	217	przedstawiciele Izby (10): WKGF (9) WIAS (1)
						księgowi jednostek organizacyjnych
6	29 stycznia 2015 r. Wrocław	Zamknięcie ksiąg rachunkowych i sporządzanie sprawozdań finansowych za rok 2014	Lucyna Hanus Prezes Izby	5	139	przedstawiciele Izby (15): WKGF (13) WIAS (2)
						księgowi jednostek organizacyjnych
7	15 maja 2015 r. Wrocław	Zadania gmin wynikające ze znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	Jarosław Kotowski Członek Kolegium RIO w Zielonej Górze	5	108	osoby odpowiedzialne za realizację zadań
						przedstawiciele Izby (5): WIAS (4) Członkowie Kolegium (1)
8	16 czerwca 2015 r. Wrocław	Odpowiedzialność kierownika jednostki za naruszenie dyscypliny finansów publicznych	Lucyna Hanus Prezes Izby Joanna Radziejka Członek Kolegium Izby Zastępca Rzecznika DFP	5	67	kierownicy JST, jednostek podległych oraz inne osoby
						przedstawiciele Izby (5): WIAS (4) Członkowie Kolegium (1)

9	13-15 października 2015 r. Piechowice	Planowanie finansowe w JST z uwzględnieniem zmiany przepisów o finansach publicznych	Justyna Lota Ekspert ds. finansowania oświaty Lucyna Hanus Prezes Izby Arkadiusz Babczuk Członek Kolegium Elżbieta Jerzmańska Naczelnik WIAS Wojciech Kańczuga Zastępca naczelnika WIAS Ewa Zarzecka Specjalista ds. analiz WIAS Członek RKO	16	199	skarbnicy JST
						przedstawiciele Izby (8): WIAS (9)
RAZEM						
Liczba godzin szkolenia					55,5	
Liczba przeszkolonych przedstawicieli JST					1521	
Liczba przeszkolonych pracowników Izby					62	

**Udział pracowników Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
w szkoleniach, naradach i konferencjach w 2015 r.**

Lp.	Organizator	Data i miejsce	Przedmiot	Liczba uczestników	Uczestnicy
Szkolenia zorganizowane przez Izbę dla pracowników Izby					
1	RIO Wrocław	9 kwietnia 2015 r. Wrocław	Rachunkowość budżetu JST i jednostek budżetowych (cz. 1)	18	Lucyna Hanus (wykładowca) WKGF (14) WIAS (4)
2	RIO Wrocław	16 kwietnia 2015 r. Wrocław	Rachunkowość budżetu JST i jednostek budżetowych (cz. 2)	46	Lucyna Hanus (wykładowca) WKGF (38) WIAS (8)
3	RIO Wrocław	23 kwietnia 2015 r. Wrocław	Rachunkowość budżetu JST i jednostek budżetowych (cz. 3)	45	Lucyna Hanus (wykładowca) WKGF (37) WIAS (8)
4	RIO Wrocław	3 listopada 2015 r. Wrocław	I. Niestandardowe instrumenty finansowania potrzeb budżetowych JST II. Sporządzanie i przekazywanie dokumentów sprawozdawczych w systemie BeSTi@	33	Lucyna Hanus (wykładowca) Elżbieta Jerzmańska (wykładowca) Wojciech Kańczuga (wykładowca) Stanisława Olejnik (wykładowca i uczestnik) WKGF (32)
5	RIO Wrocław	15-16 września 2015 r. Wrocław	Dochody JST. Podatki i opłaty lokalne jako źródło dochodów własnych gmin (wykładowca — spoza Izby — Hanna Kmiecik)	5+(48)	WKGF (35) WIAS (13) (udział przedstawicieli RIO w Opolu — 5)
Szkolenia zorganizowane przez Izbę dla przedstawicieli JST					
6	RIO Wrocław	8 stycznia 2015 r. Wrocław	Odpowiedzialność kierownika jednostki sektora finansów publicznych za całość gospodarki finansowej tej jednostki	166+(6)	Lucyna Hanus (wykładowca) Elżbieta Piekarska (wykładowca i uczestnik) WIAS (5)
7	RIO Wrocław	19 stycznia 2015 r. Wrocław	Kompetencje organu stanowiącego JST w zakresie uchwalania budżetu i kontroli jego wykonania	187+(4)	Lucyna Hanus (wykładowca) Joanna Radziej (wykładowca i uczestnik) WIAS (3)
8	RIO Wrocław	20 stycznia 2015 r. Wrocław	Wybrane zagadnienia rachunkowości budżetu i sporządzenia sprawozdań z jego wykonania	196+(7)	Lucyna Hanus (wykładowca) Elżbieta Jerzmańska (wykładowca i uczestnik) Wojciech Kańczuga (wykładowca i uczestnik) Bożena Czajko (wykładowca i uczestnik) Ewa Zarzecka (wykładowca i uczestnik) WIAS (3)

9	RIO Wrocław	22 stycznia 2015 r. Wrocław	Zamknięcie ksiąg rachunkowych i sporządzanie sprawozdań finansowych za rok 2014	242+(1)	Lucyna Hanus (wykładowca) WIAS (1)
10	RIO Wrocław	27 stycznia 2015 r. Wrocław		217+(10)	Lucyna Hanus (wykładowca) WKGf (9) WIAS (1)
11	RIO Wrocław	29 stycznia 2015 r. Wrocław		139+(15)	Lucyna Hanus (wykładowca) WKGf (13) WIAS (2)
12	RIO Wrocław	15 maja 2015 r. Wrocław	Zadania gmin wynikające ze znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (wykładowca — spoza Izby — Jarosław Kotowski)	108+(5)	WIAS (4) Członkowie Kolegium (1)
13	RIO Wrocław	16 czerwca 2015 r. Wrocław	Odpowiedzialność kierownika jednostki za naruszenie dyscypliny finansów publicznych	67+(5)	Lucyna Hanus (wykładowca) Joanna Radziej (wykładowca i uczestnik) WIAS (4)
14	RIO Wrocław	13-15 października 2015 r. Piechowice	Planowanie finansowe w JST z uwzględnieniem zmiany przepisów o finansach publicznych (wykładowca spoza Izby — Justyna Lota)	199+(9)	Lucyna Hanus (wykładowca) Arkadiusz Babczuk (wykładowca i uczestnik) Elżbieta Jerzmańska (wykładowca i uczestnik) Wojciech Kańczuga (wykładowca i uczestnik) Ewa Zarzecka (wykładowca i uczestnik) WIAS (5)
Szkolenia zorganizowane przez inne Izby					
15	RIO Kraków	27-29 kwietnia 2015 r. Kraków	Wykorzystanie programu ACL w działalności kontrolnej — warsztaty dla inspektorów WKGf (grupa zaawansowana)	4	Marta Janicka Małgorzata Rybińska Marlena Przybylak Paweł Szcześniak
16	RIO Szczecin	20-22 maja 2015 r. Ustronie Morskie	Szkolenie głównych księgowych RIO	3	Izabela Werner-Kiełbińska Zofia Szott Bożena Łukasiewicz
17	RIO Katowice	9-11 września 2015 r. Szczyrk	Szkolenie głównych księgowych RIO	2	Izabela Werner-Kiełbińska Bożena Łukasiewicz
18	RIO Kielce	26-28 października 2015 r. Kielce	Wykorzystanie programu ACL w działalności kontrolnej — warsztaty dla inspektorów WKGf (grupa początkująca)	4	Marta Janicka Małgorzata Rybińska Marlena Przybylak Paweł Szcześniak
19	RIO Opole	23 listopada 2015 r.	Omówienie problematyki kontroli w zakresie specyfiki postępowań o udzielenie zamówień publicznych na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz mechanizmów rozliczenia i kontroli realizacji tych zamówień — szkolenie dla inspektorów WKGf	5	Małgorzata Ozga Jolanta Grunwald Piotr Tomczak Maciej Węgrzyn Michał Bernaś

Szkolenia zorganizowane przez inne podmioty					
20	Kancelaria Doradztwa Finansowego „TBSolution”	21 stycznia 2015 r. Warszawa	Zastosowanie zasady kasowej i memoriałowej w zamknięciu ksiąg rachunkowych i sporządzeniu sprawozdań finansowych, budżetowych i z operacji finansowych za rok 2014 przez jednostki budżetowe, zakłady budżetowe i budżety samorządowe na tle odmierności w przepisach o rachunkowości i sprawozdawczości	1	Izabela Werner-Kielbińska
21	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Oddział Dolnośląski we Wrocławiu	4 maja 2015 r. Wrocław	Nowy Płatnik 10.01.001 — czas na zmiany	1	Bożena Łukasiewicz
22	MAC Uniwersytet Warszawski	6-7 i 20-21 maja 2015 r. Warszawa	Wzmocnienie potencjału organów nadzoru (szkolenie w ramach projektu systemowego „Dobre prawo — sprawne rządzenie” — Działanie 5.2 POKL)	2	Ewa Zarzecka Piotr Tomczak
23	Główny Rzecznik DFP	13-14 października 2015 r. Jachranka	Szkolenie Rzeczników DFP	5	Ewa Pudło Elżbieta Piekarska Joanna Radziejka Bartosz Zawadzki Paweł Kaleta
24	Kancelaria Doradztwa Finansowego „TBSolution”	17 listopada 2015 r. Warszawa	Problemy dotyczące zamknięcia ksiąg rachunkowych za 2015 rok i sporządzania sprawozdań finansowych, budżetowych i z operacji finansowych przez jednostki i zakłady budżetowe oraz budżety JST z uwzględnieniem zmian w przepisach o rachunkowości i sprawozdawczości	4	Lucyna Hanus Stanisława Olejnik Wioletta Mikulska Małgorzata Adamczyk
25	NIK KRRIO RIO Kraków Okręgowa Izba Radców Prawnych w Krakowie Uniwersytet Jagielloński	18-20 listopada 2015 r. Kraków	III Międzynarodowa Konferencja pn. Dyscyplina finansów publicznych — 10 lat obowiązywania ustawy (program spełniający wymagania dla szkolenia dodatkowego członków komisji orzekających w sprawach o naruszenie DFP)	6	Marek Głód Wiesława Grajek Ewelina Kruk-Florkowska Ewa Zarzecka Maciej Gardas Ewa Pudło
26	Stowarzyszenie Archiwistów Polskich, Krajowe Centrum Edukacji Archiwalnej, Oddział we Wrocławiu	16 listopada – 14 grudnia 2015 r. Wrocław	Kurs kancelaryjno-archiwalny I stopnia	1	Magdalena Borawska
Narady zorganizowane przez inne Izby					
27	RIO Warszawa	12-14 stycznia 2015 r. Warszawa	Narada Zespołu autorskiego „Sprawozdania” KRRIO	1	Wojciech Kańczuga
28	RIO Warszawa	9-11 lutego 2015 r. Warszawa	Narada szkoleniowa naczelników i zastępców naczelników WKGF oraz członków Komisji Koordynacji Kontroli KRRIO	2	Stanisława Olejnik Wioletta Mikulska
29	RIO Warszawa	22-23 kwietnia 2015 r. Warszawa	Narada szkoleniowa naczelników i zastępców naczelników WIAS oraz Zespołu autorskiego „Sprawozdania” KRRIO	1	Wojciech Kańczuga
30	RIO Szczecin	12-14 maja 2015 r. Kołobrzeg	Warsztaty Zespołu autorskiego „Sprawozdania” KRRIO, naczelników i zastępców naczelników WIAS oraz członków Komisji Analiz Budżetowych KRRIO	2	Elżbieta Jerzmańska Wojciech Kańczuga

31	RIO Poznań, KRRIO	1 czerwca 2015 r. Poznań	Spotkanie członków Zespołu ds. koordynacji i rozwoju technologii informatycznych przy KRRIO (konsultacje dotyczące aplikacji e-Nadzór)	1	Wojciech Kańczuga
32	RIO Rzeszów	10-12 czerwca 2015 r. Rzeszów	Narada szkoleniowa naczelników i zastępców naczelników WKGF oraz członków Komisji Koordynacji Kontroli KRRIO	2	Stanisława Olejnik Wioletta Mikulska
33	RIO Poznań, KRRIO	14 sierpnia 2015 r. Puszczykowo	Spotkanie członków Zespołu ds. koordynacji i rozwoju technologii informatycznych przy KRRIO	1	Wojciech Kańczuga
34	RIO Lublin	16-18 września 2015 r. Zamość	Narada naczelników i zastępców naczelników WIAS oraz Zespołu autorskiego „Sprawozdania” KRRIO	2	Elżbieta Jerzmańska Wojciech Kańczuga
35	RIO Lublin	7-9 października 2015 r. Zamość	Narada szkoleniowa naczelników i zastępców naczelników WKGF oraz członków Komisji Koordynacji Kontroli KRRIO	2	Stanisława Olejnik Wioletta Mikulska
36	RIO Poznań, KRRIO	4-5 listopada 2015 r. Puszczykowo	Spotkanie członków Zespołu ds. koordynacji i rozwoju technologii informatycznych przy KRRIO	1	Wojciech Kańczuga
Konferencja współorganizowana przez Izbę					
37	RIO Wrocław SKO w Opolu SKO we Wrocławiu Centrum Studiów Samorządu Terytorialnego i Rozwoju Lokalnego (UW) Centrum Badawczo-Rozwojowe Samorządu Terytorialnego (UE we Wrocławiu) Wyższa Szkoła Prawa i Administracji w Rzeszowie Rzecznicy DFP w Opolu i we Wrocławiu	5-6 listopada 2015 r. Wrocław	Ogólnopolska Konferencja pn. Podatki i opłaty lokalne jako źródła dochodów JST	8	Lucyna Hanus Ewa Pudło Arkadiusz Babczuk (prelegent) Joanna Radziej (prelegent) Aneta Kieljan Ewa Zarzecka Małgorzata Kowalska Anna Fabiszewska
Konferencje zorganizowane przez inne podmioty					
38	Uniwersytet Wrocławski	26-27 marca 2015 r. Wrocław	II Międzynarodowa Konferencja Prawa Finansowego i Finansów Publicznych pn. XXV lat prawa finansowego samorządu terytorialnego i finansów samorządowych	7	Lucyna Hanus (prelegent) Członkowie Kolegium (5) WIAS (1)
39	MAC Uniwersytet Warszawski	17 kwietnia 2015 r. Warszawa	System oświaty — wygaszanie mandatów — finanse JST. Problematyka kontroli i nadzoru w świetle teorii i praktyki (seminarium w ramach projektu systemowego „Dobre prawo — sprawne rządzenie” — Działanie 5.2 POKL)	1	Arkadiusz Babczuk
40	Rzecznicy DFP w Opolu i we Wrocławiu Centrum Badawczo-Rozwojowe Samorządu Terytorialnego (UE we Wrocławiu) Centrum Studiów Samorządu Terytorialnego i Rozwoju Lokalnego (UW)	23-24 kwietnia 2015 r. Wrocław	Konferencja pn. Samorząd terytorialny w systemie odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych	14	Lucyna Hanus (prelegent) Elżbieta Piekarska (prelegent) Joanna Radziej (prelegent) Arkadiusz Babczuk (prelegent) Ewa Pudło Bartosz Zawadzki WKGF (7) WIAS (1)

41	Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych	24 kwietnia 2015 r. Krzyżowa	Dolnośląski Kongres Obywatelski	1	Lucyna Hanus (prelegent)
42	Bank Gospodarstwa Krajowego	6-7 maja 2015 r. Warszawa	XI Ogólnopolska Konferencja BGK dla JST pn. Finansowanie projektów samorządowych — czas na indywidualizm i innowacje	1	Lucyna Hanus
43	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu	15 maja 2015 r. Wałbrzych	III Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Administracja dla Regionu” pn. Finanse samorządu a potrzeby regionu	11	Lucyna Hanus (prelegent) Członkowie Kolegium (7) WIAS (3)
44	Fundacja Centrum Edukacji Samorządowej w Jeleniej Górze	21-22 maja 2015 r. Brzeźno	Konferencja pn. 25 lat samorządności finansowej. Perspektywy finansowe na kolejne lata	1	Lucyna Hanus (prelegent)
45	Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej Sejmik Województwa Dolnośląskiego	30 maja 2015 r. Wrocław	Forum Przewodniczących Rad Gmin i Powiatów Województwa Dolnośląskiego pn. Doświadczenia 25 lat samorządu terytorialnego w Polsce a aktualne wyzwania dla organów stanowiących	1	Lucyna Hanus (prelegent)
46	EURORAI	3-5 czerwca 2015 r. Petersburg	Konferencja pn. Audyt zamówień publicznych na poziomie regionalnym i lokalnym	2	Lucyna Hanus Joanna Radziejka
47	Wolters Kluwer SA	8-9 czerwca 2015 r. Jachranka	VII Konferencja „Finansów Komunalnych” pn. Finanse samorządów — doświadczenia i perspektywy	1	Arkadiusz Babczuk
48	Urząd Zamówień Publicznych	29 września 2015 r. Wrocław	Konferencja pn. Praktyczne aspekty postępowań o udzielenie zamówienia publicznego	1	Lucyna Hanus (prelegent)
49	Międzykomunalna Spółka Akcyjna Municipium	1-2 października 2015 r. Katowice	XIII Samorządowe Forum Kapitału i Finansów	1	Lucyna Hanus (prelegent)
50	Wydawnictwo Profil	8 października 2015 r. Wrocław	Konferencja pn. 25 lat samorządu terytorialnego (100. numer dwumiesięcznika „Nowe Zeszyty Samorządowe — Opinie Prawne”)	1	Lucyna Hanus (prelegent)
51	EURORAI	22-24 października 2015 r. Drezno	Konferencja pn. Audyt w zakresie kultury (wymiana doświadczeń dotyczących podejścia audytowego i ustaleń w szczególności w odniesieniu do promocji wysokiej kultury)	1	Joanna Radziejka (prowadzenie sesji)
52	Miesięcznik „Finanse Publiczne”	23-25 listopada 2015 r. Toruń	VII Forum Finansów Publicznych (Problemy w rachunkowości budżetowej, zamknięcie ksiąg i zasady sporządzania sprawozdań za rok 2015)	1	Lucyna Hanus (prelegent)
53	Miesięcznik „Finanse Publiczne”	7-9 grudnia 2015 r. Wrocław	Forum odpowiedzialności kierowników jednostek sektora finansów publicznych	2	Lucyna Hanus (prelegent) Joanna Radziejka
Udział przedstawicieli Izby w szkoleniach, naradach i konferencjach łącznie, z tego:				360	
– w 14 szkoleniach zorganizowanych przez Izbę				252	
– w 5 szkoleniach zorganizowanych przez inne Izby				18	
– w 7 szkoleniach zorganizowanych przez inne podmioty				20	
– w 10 naradach zorganizowanych przez inne Izby				15	
– w 1 konferencji współorganizowanej przez Izbę				8	
– w 16 konferencjach zorganizowanych przez inne podmioty				47	